

"de **GALAMA's** en **GALEMA's**

door de eeuwen heen"

Verschijnt in het

voorjaar

najaar

18e jaargang nr.2, november 2007

Galama/Galema

INHOUD

	Pagina
• Bestuur	2
Van de voorzitter en de penningmeester	2
• Familievaria: geboren, jubilea, overleden	3
• In herinnering Leen Galama	4
• Redactioneel	4
• De Ford van IJsbrand Galama	4
• Serrestal rukt op in agrarisch Nederland	5
• Winkel en internet ideale combinatie	5
• Grote brand legt boerderij Jirnsum in as	5
• Brabantse Galema's , deel 3	6
• Donateursdag, foto's	12
foto's tentoonstelling "In de kunst, uit de Kunst!"	14
Donateursdag 25 augustus was uit de kunst	15
Verslag van de donateursvergadering	16
Gala/emalied	17
Galama's en Galema's trots op hun 'a'en 'e'	18
• Anno Galama: Ik dacht alleen nog maar aan de klank	18
• Weer spelen op een gitaar van Anno Galama	20
• Single verzameling met 50 jaar pop historie	20
• Jan Galema krijgt eigen telegraaf	20
• George Galama manager bij Aquario BV Sneek	21
• 'Altyd in Galama yn é prizen'	22
• Het nieuwe provincie bestuur	23
• 'In een museum moet je iets beléven!'	23
• Het winkeltje	24

Op 25 augustus hebben we een prachtige **donateursdag** gehad die je niet had mogen missen. In deze krant een uitgebreid verslag, met veel foto's, pagina 12 en verder.

Redactie:

Eelco J. Galama (1.14.87/107)
Hoofdredacteur
Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG
Leeuwarden; Tel. 058-2800016
e-mail: e.galama@chello.nl

Maaïke Galama (1.13.1.3/33)
Redactielid
Franciscushof 50
8801 MV Franeker
tel.: 0517-393184
E-mail: maaike.galama@hetnet.nl

Maikel Galama (1.14.131/140)
Archief/onderzoek
Boterdiep 24a, 9712 LP Groningen
tel: 050-3122322;
e-mail: maikelgalama@hotmail.com

Kees Galama

Voorzitter (1.14.110/123)
Polderstraat 9, 4543 AA Zaamslag
Tel. 0115-431958
e-mail: ERGalama@zeelandnet.nl

Geertsje Broekstra-Galama

(1.13.69.1/133) Secretaris
De Watersnip 26, 8862 LN Harlingen;
Tel. 0517-430404
e-mail: geertjebroekstra@home.nl

Wieke Schimmel-Galama

(1.13.68.1/131)
Penningmeester en ledenadministratie.
Medenerweg 17, 9892 TB Feerwerd
tel.: 0594-528575
E-mail: wieke-kees-schimmel@planet.nl

Theo Galema (1.14.40/72)

Numer 2, 8775 XD Nijhuizum
tel. 0515-541487
e-mail: theogalema@wanadoo.nl

Kopij:

Als u leuke informatie heeft voor deze krant over de familie, stuur het dan naar de redactie, t.a.v. Eelco Galama, Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden
Tel. 058-2800016
E-mail: e.galama@chello.nl

Sluitingsdatum voor het volgend voorjaarsnummer: 31 maart 2008.

Bankrekening

St. Galema/Galama door de eeuwen heen: 30.87.66.814 of girorekening 5945270 t.n.v. St. Gale/ama, Feerwerd.

Van de voorzitter

Eerst me maar eens voorstellen, beste familieleden : Kees Galama, stamboek-nummer 1.14.110/123 of wel voor degenen die wat meer moeite hebben met het familieboek ; blz. 123 rechts onderaan. Het stichtingsbestuur vond dat nu de meeste Gale(a)ma's buiten Friesland wonen, er ook maar eens een bestuurslid van buiten die provincie moest komen en dat die dan maar meteen voorzitter moest worden voor het "evenwicht". Dus: "we vragen Kees Galama, als advocaat net met pensioen, zo iemand zal wel goed kunnen praten en veel tijd hebben. Hij woont in Zeeuws Vlaanderen op slechts 375 km van Leeuwarden, heeft een Hollandse vader en een Brabantse moeder, een Gelderse grootmoeder en, o ja, ook een Friese grootvader" Ja, hoe kom je als bestuur op zo iemand! Enfin, na enkele maanden meedraaien: dat bestuur is een hartstikke enthousiast ploegje mensen, waar ik me thuis voel en dat weer een donateursdag wist te organiseren die bijzonder was :

- Waren het de ouders en de kinderen, de broers en de zussen, de nichten en de neven, die elkaar weer eens zagen? Ruim 20% kwam namelijk van buiten Friesland.

- Waren het de vele jonge ouderen? Zo rond je 40/50ste heb je voor zulke dingen kennelijk tijd.

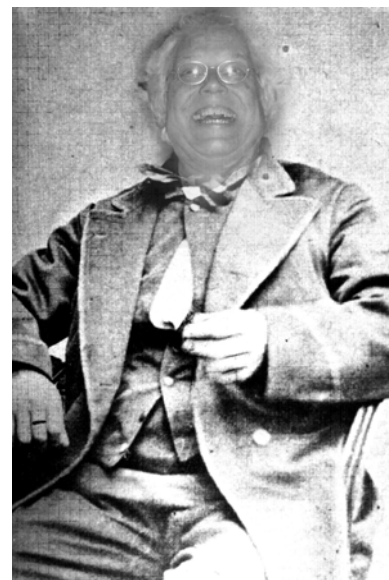
- Kwam het naast het schitterende weer soms door het kader waar binnen die familieontmoetingen plaats vonden? Dat kader van samen heel stil naar een prachtig gedicht van Anno Galama luisteren, van samen wandelen naar dat kerkje vol met "Gale(a)ma" kunst: foto's, schilderijen, textiel, een dynamisch Galema boerenbedrijf en -niet in het minst- het uit volle borst samen zingen.

Het door ons medebestuurslid Maaïke Galama gemaakte Gale(a)ma-lied geeft zo mooi in al zijn facetten de roots, de wortels van de Gale(a)mafamilie weer: Friesland, het geloof, de boer, de schipper, de handelaar, de voedselleverancier. Inmiddels zijn die wortels door het alsmat uitdijen van de familie en haar hoedanigheden flink omkapseld door zeer veel haarvaten of wel weer eigen geschiedenissen.

De humoristische en originele karakteristiek die Annemiek Galama en Wieke Schimmel-Galama tijdens onze laatste reünie in 2004 in Joure van de Galama familie gaven, gaat eigenlijk op voor

elke grote familie. Alle families zijn in wezen misschien wel het zelfde, maar net zoals ieder mens uniek is, is ook jouw familie voor jou uniek. Dat deed het hart op die donateursdag tijdens het zingen van het Gale(a)ma-lied, It Aldershûs en het Frysk Folksliet harder kloppen! We gaan als bestuur met volle energie zien hoe die samenzang letterlijk en figuurlijk een vervolg kan krijgen. Beste familie, tot ziens.

Kees Galama, voorzitter

Van de penningmeester

Een vereniging als de onze kan natuurlijk niet bestaan zonder contributie. Een groot aantal leden betalen inmiddels de contributie automatisch. Het afgelopen jaar zijn er gelukkig weer een aantal nieuwe machtigingen bij gekomen, want voor ons is het het meest makkelijk wanneer wij de contributie op die manier kunnen innen. Dit is voor u ook enkele euro's goedkoper!

Enkelen van u hadden al eerder een machtiging afgegeven en waren nu weer aangeschreven. Dit heeft te maken met een storing binnen het adresbestand in de computer. Bovendien zijn er een aantal mensen aangeschreven die wel hun contributie hadden betaald. Dit komt doordat dat er soms bij de betalingen geen verder gegevens staan dan alleen uw naam en u zult begrijpen dat wij contributie ontvangen van hoofdzakelijk mensen met de naam Galama of Galema en dat maakt dat het soms een puzzeltje wordt. Wanneer u uw contributie zelf betaalt zou ik u daarom willen vragen hierbij uw adres en woonplaats te vermelden, zodat het voor mij duidelijk is van wie ik de bedragen ontvang. Wieke Schimmel-Galama.

Mocht u als lezer en/of familielid familieberichten willen opgeven, stuur die dan naar de redactie, p/a Nieuw Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden. Tel. 058-2800016, of per e-mail: e.galama@chello.nl. Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

Geboren

Op 30 april 2007 (op koninginndag) is geboren **Juna Sophia Sabine**, dochter van Anna Galama (1.13.85, kind 1/155). Ze wonen in Amsterdam.

27 juni 2007 is geboren **Leah—Nova Bergsma**, dochter van Barry Bergsma en Annabel van Aggelen (1.13.26, kind 1, nr.1/64) te Harlingen. Annabel van Aggelen is een dochter van Henri van Aggelen en Loes Galema.

23 oktober is geboren **Lasse Mathijs**, zoon van Dennis (1.14.40, nr. 1/72) en Jelske Galema-Harkema. Zij wonen te Workum. Dennis is de oudste zoon van Theo Galema (1.14.40/72) en Baukje Rijpma uit Nijhuizum.

Jubilea

Op zaterdag 25 augustus 2007, heeft zuster **M. Margaretha Galama** (Anna) (1.12.26, kind 7/112) haar 50 jarig professiefeest gevierd te midden van veel familieleden. Ze hebben dit o.a. met een plechtige eucharistieviering in de kloosterkapel te Aarle-Rixtel gevierd.

Getrouwd

Op 2 november 2007 zijn getrouwd **Theo Mulder en Boudien Galama** (1.14.156, kind 2/160). Zij wonen in Wieuwerd.

Overleden

Na een gelukkig huwelijk van bijna 47 jaar is op 13 mei 2007 te Drachten overleden **Martha Johanna van der Veen-van der Wal**, schoonmoeder van Dirk Jacob Galama (1.14.98/114). Zij was op 6 maart 1940 geboren te Waskemeer en getrouwd met Harm van der Veen. Zij is op 18 mei begraven op begraafplaats Eikenhof te Haulerwijk.

Tige hastich is ferstoarn **Bertus Jellesma** (1.12, nr. 8, kind 3/70). Hy wie berne op 21 nov. 1944 en trouw mei Ans Galama (1.13.42, nr. 10/95). Hij is stoarn op 29/5/2007 te Parregea en op 2 juni begroeven yn Warkum.

Op 17 juni 2007 is overleden **Maria Wilhelmmina Alouysa (Zus) Galema-Thijs**, weduwe van Marius (Galli) Galema (1.13.33/78). Zij is geboren te Tilburg en overleden te Bostel. Op 22 juni werd ze gecremeerd.

Op 83 jarige leeftijd is op 21 augustus 2007 overleden **Leo A.M.de Bekker** (1.12.18, nr. 2/79), echtgenoot van Clasien de Bekker-Galema (1.12.18, nr5/79) en weduwnaar van Betsie de Bekker-Galema. Clasien en Betsie waren zusters. In de rouw advertentie werd Leo als 'ons aller PATER FAMILIAS' genoemd. Hij was in Brabant erg actief en is daarvoor gewaardeerd met drie lintjes: Officier in de Orde van Oranje-Nassau, Ridder in de orde van Sint Gregorius de Grote en Commandeur in de Orde van Sint-Silvester. Hij was actief bij het CDA, erelid en voormalig voorzitter van het Bestuur van de Coöperatieve Rabobank Den Bosch en Omstreken. Van

1975-1989 was hij Dijkgraaf van waterschap De Maaskant.

Op 24 augustus 2007 is te Bolsward overleden **Leen Galama** (1.12.24, kind 11/102). Zie ook in memoriam verderop in deze familiekrant.

Op 9 september 2007 is te Nijmegen overleden **Anna Theodora Reijnen**, weduwe van Johannes Theodorus Galama (1.13.64/126). Anna was geboren op 16 juni 1923 in Brakkenstein (Nijmegen) en begraven op St.Barbara te Nijmegen.

"Leafde ken gjin grinzen" stond er boven aan de rouwkaart van **Maria Baukje Landman-Galema** (1.12, kind 5/70), die geboren was te Blauwhuis op 18 september 1912 en is overleden te Heerenveen op 25 mei 2007. Sinds 27 november 1993 was zij weduwe van Douwe Landman. Zij is op 31 mei gecremeerd.

Op 1 oktober 2007 is op 52 jarige leeftijd te Heerenveen overleden, **Aegidius (Guido) Kap**, echtgenoot van Marijke Kap-Holman (1.12.32, kind 7, nr 3/131). Guido is op 5 oktober begraven op de R.K. Begraafplaats te Heerenveen.

In de krant lazen we **Boudina Juliana Witteveen-Galama** (1.12.37, kind 5/157) op 14 oktober 2007 is overleden. Zij was geboren op 11 april 1921 en is op 19 oktober gecremeerd. Boudina was getrouwd met Herman Witteveen.

Wij wensen de familieleden sterkte met het verwerken van het verlies van hun geliefde.

Anna Theodora Reijnen

Dans Anne, dans!
 Dans op blote voeten
 Dans desnoods de wereld uit
 Dans mijn herinnering tot leven
 als ik een moment mijn ogen sluit

Dankbare herinnering aan
**HELENA ELIZABETH GALAMA
LEEN**

(1.12.24, nr.11/102)

Geboren: 27 mei 1922 te Friens

Overleden: 24 augustus 2007
te Bolsward

Na de plechtige uitvaartmis in de
St. Vituskerk te Blauwhuis werd ze
begraven op het R.K. kerkhof te
Blauwhuis op 29 augustus 2007.

*Vooralle blijken van medeleven tijdens
de laatste moeilijke jaren van tante
Leen en na haar overlijden, willen wij
hartelijk bedanken. Familie Galama*

Tante Leen werd geboren als jongste
in het gezin van Michiel J. Galama en
Margaretha A. Veltman. In haar leven
heeft ze altijd steun en zorg gegeven
aan haar familie en naasten. Zij deed
dit met veel plezier en toewijding.
Haar ouders konden op haar rekenen
toen ze zorg nodig hadden. Ook de
gezinnen van haar broers en zusters
konden altijd een beroep op haar doen.
Van 1961 tot 1965 heeft tante in Mari-
enhof te Oosterwolde als ziekenver-
zorgster gewerkt. Het werken met
deze mensen was haar lust en haar
leven.

Van 1965 tot 1986 werd ze huishoud-
ster aan de pastorie op de Lemmer.

Tante begon met een bezwaard hart,
maar ook hier beleefde ze weer een
heel fijne tijd met pastoor Altenburg
en de mensen in de parochie.

In 1986 verhuisden ze naar Bolsward.
Toen pastoor in 1993 overleed moest
tante alleen verder. Dit viel haar zwaar
en haar gezondheid liet het steeds
meer afweten.

Omdat haar gezondheid achteruit ging
is ze in 2005 naar Huylickestein ver-
huisd. Ze had het niet altijd even ge-
makkelijk, maar toch zijn het twee
goede jaren geweest. Na een kort ziek-
bed is ze rustig heengegaan.

We zullen haar vriendelijkheid en
behuipzaamheid niet vergeten. Dat zij
mag rusten in vrede.

*Door Greet Schuurmans - Galama,
Bolsward*

***Ouderdom komt maar
met één dag tegelijk***

Spreuk van Piet Galama, Friens

Van de redactie

Al weer zo'n dikke familiekrant, met deze keer deel3 van de
familiegeschiedenis van de Brabantse Galema's en een uitge-
breid verslag van de donateursdag op 25 augustus: een paar
heel verschillende benaderingen van een bijzondere dag!
En natuurlijk een nieuwe voorzitter voor de Stichting. En heeft
hij niet een mooi pak van Joseph Galema gekregen tijdens de
vergadering? Het staat hem goed zoals u inmiddels kunt zien
op de foto op pagina 2! Net Ysbrand Klazes Galema. Deze keer
niet zoveel familievaria als vorige keer. Ook hebben we het
beloofde deel 2 van het interview met Anno Galama uit Has-
kerdijken, nu wat meer over zijn muziek. Van andere familiele-
den ook weer de boeren, sporters en politici, bijna een vaste
prik in de familiekrant.

Van mij al vast een goede jaarwisseling toegewenst en hopelijk
veel kopij voor volgend jaar.

Eelco Galama

De Ford van IJsbrand Galama (1.12.36/152) Op de 85^e verjaardag
van **Hugo Sjoerd Galama** (1.13.85/155) op 12 februari 2006 is bovenstaande foto
ruim 80 jaar na dato gereconstrueerd en leverde onderstaande foto op, ieder weer
op dezelfde plaats als toen. Hierboven staan op de oude foto: De oudste zoon **Ha-
ije** (geb. 1914, nr. 1.13.83/153) staat bij de achterportier, zoon **Evert** (geb. 1915,
nr. 1.13.84/153) bij het voorwiel, dochter **Gatske** (geb. 1916, nr. 1.12.36, kind
3/153) staat bij het achterwiel, dochter **Martha** (geb. 1918, nr. 1.12.36, kind
4/153) zit achter het stuur en zoon **Hugo** (geb. 1921, nr. 1.13.85), staat links op de
treeplank. Op de foto hieronder staan dezelfde personen, alleen een beetje ouder!.
Behalve voor de chauffeur Martha, die was overleden in juli 2006, is een ver-
vangster ingezet, te weten de jongste zuster uit het gezin Elisabeth (**Betty**, 1.12.36,
kind 10/153), geboren in 1929.

Serrestal rukt op in agrarisch Nederland

De serrestal van de maatschap Wiarda-Galama in Raerd: boogdaken in plaats van een puntdak

RAERD - Het is een opvallende verschijning in het landschap, de serrestal van de maatschap Wiarda-Galama bij Raerd. In plaats van een puntdak heeft de stal boogdaken. Die bevatten twee soorten folie: een lichtdoorlatende en een schaduwdoek. Vanwege dit lichte materiaal en de vele daken kan flink worden bespaard op de staalconstructie. Al met al is de serrestal zo'n 25 procent goedkoper dan een vergelijkbare ligboxenstal, beweert Wiarda.

Ontwerper van de stal is Idee-Agro. Dit bedrijf uit Lemerlerveld heeft inmiddels 45 van dergelijke stallen in Nederland geplaatst waarvan 7 in Friesland. Het zijn niet alleen de lage kosten die boeren doen kiezen voor dit type stal. Ook de optimale ventilatie en de goede lichtinval wordt als een groot voordeel gezien voor het welzijn van de koeien.

Atte en Hanny Wiarda (1.14.83, kind 1/106) uit Raerd en **Bas** (1.14.86/107) en **Elly Galama** uit Grou hebben ruim een half jaar ervaring met hun nieuwe veeonderkomen. En tot volle tevredenheid. „De stal is boppedat bestand tsjin swiere stoarmen. In protte minsken hie der harren twifels oer”, weet Wiarda. De twee melkveehouders besloten tot nieuwbouw nadat ze hun bedrijven hadden samengevoegd. Het nieuwe melkveebedrijf telt nu 170 melkkoeien, 80 hectare gras- en maïsland en een quotum van 1,4 miljoen liter melk.

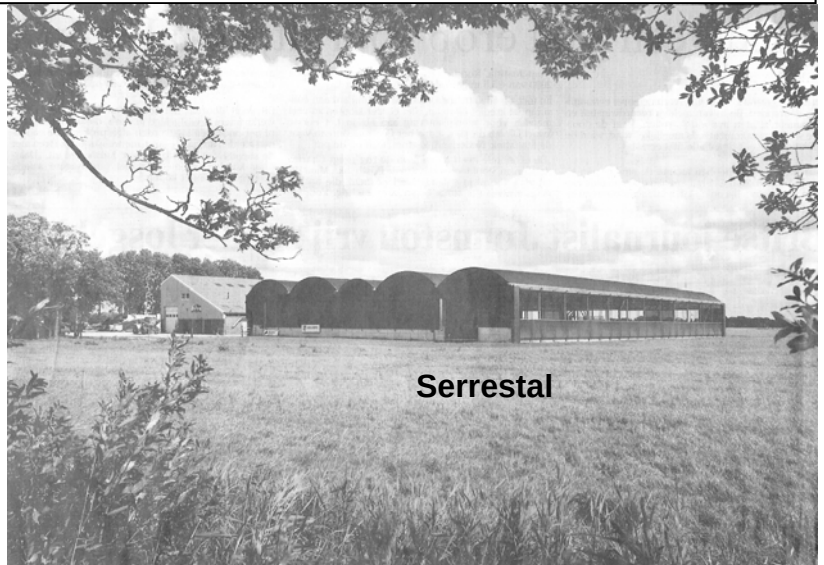
Ook over de samenwerking zijn ze dik tevreden. Een domper vormt wel de opstelling van Friesland Foods. Galama is al vele jaren lid van dit zuivelconcern maar dat wil de melk van Wiarda, die leverancier is van Hochwald (voorheen Nestlé) in Bolsward, niet afnemen. Het gevolg is dat Hochwald nu alle melk ophaalt.

Bron: LC, 4 juli 2007

foto LC/Jan de Vries

Winkel en internet ideale combinatie

Internet mag volgens sommigen tot sluiting van winkels leiden, maar **Haye Galema** (1.13.24, kind 3/51) bedrijfsleider van boekhandel Selexyz De Tille in Leeuwarden denkt daar anders over. „Het is een en-en verhaal; de combinatie van internet en winkelen werkt juist perfect”. Internetverkoop heeft wel tot een wat lagere omzet in de winkel geleid, maar internet heeft ook nieuwe markten toegevoegd. Haye Galema verbaasde zich onlangs dan ook over de uitkomst van de ICT barometer van accountantskantoor Ernst & Young. Bron: LC, 29/8/2007

Serrestal

Grote brand legt boerderij Jirnsom in de as.

JIRNSUM - Een grote brand heeft vannacht een boerderij en een aanpalende schuur aan de Leppedyk bij Jirnsom in de as gelegd. Enkele auto's, motoren en een trekker die in de schuur stonden gingen op in de vlammenzee. De schade loopt in de tonnen. De vijf bewoners konden het erf op tijd verlaten en bleven ongedeerd.

De brandweer kreeg rond kwart voor elf gisteravond de melding van de grote brand aan de Leppedyk. Bij aankomst sloegen de vlammen al uit de schuur. Officier van dienst Jan Beuving vermoedt dat daar de brand

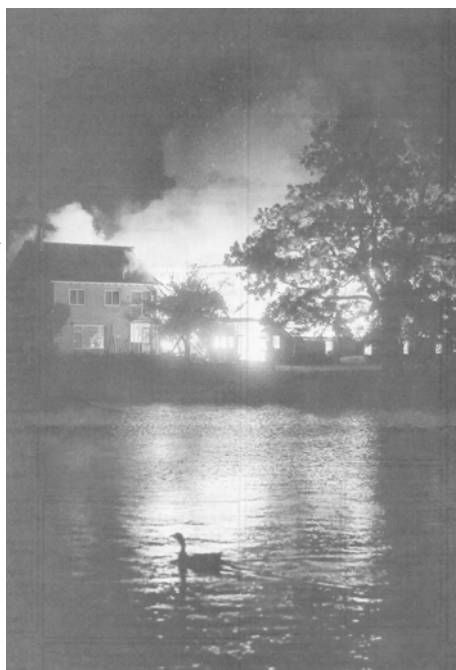
is ontstaan en vervolgens is overgeslagen naar het woongedeelte. De technische recherche doet vandaag onderzoek om de oorzaak te achterhalen. Drie gasflessen ontploften en veroorzaakten grote steekvlammen. De knallen waren tot in de wijde omtrek te horen. Op het moment van de explosies waren geen brandweermannen in de buurt. Wel werd het blussen — gedaan door de korpsen Grou, Akkrum, Gorredijk en Leeuwarden — volgens Beuving bemoeilijkt door het gevaar van instortende muren. Om 1 uur werd het sein brand meester gegeven. Er werd tot 4 uur nageblust.

De bewoners van de boerderij — **Piet Hellinga en Hiske Galema** (1.13.81, kind 2/151) en hun drie nog thuiswonende kinderen — werden tijdens de brand door Piets vader Wopke opgevangen. Hellinga senior woont aan de andere kant van de Boarn, in Jirnsom. Jongvee dat in een andere stal op het erf stond, werd uit voorzorg het weiland in gelaten. De stal bleef gespaard, het vee bleef ongedeerd. Wel wordt gevreesd dat de hond en kat van de familie zijn omgekomen.

De brandweer vermoedde dat er tijdens de brand asbest was vrijgekomen. Uit voorzorg werd de Grousterdyk, tussen Grou en Jirnsom, afgesloten voor verkeer en publiek. De honderden mensen die aan de andere kant van het water in Jirnsom naar de brand stonden te kijken, hadden geen last van de rook door de voor hen gunstige windrichting.

Toen uit metingen bleek dat er toch geen schadelijke stoffen in de lucht waren, werd de Grousterdyk om middernacht alsnog vrijgegeven.

Bron: LC, 17 sept.2007

De vlammen sloegen al uit de schuur toen de brandweer arriveerde.

“Brabantse Galema’s”

tweede vervolg, door Joseph Galema

Korte samenvatting voorgaande

De Brabantse Galema's stammen af van een van de kleinzonen van Ysbrand Klazes, van Ysbrand Jansz. (1.11.9/77) en Betsie Fransd. Kramer. Ysbrand overleed reeds in 1891 op 38 jarige leeftijd aan tuberculose, evenals vijf kinderen uit zijn gezin van 13 kinderen. Betsie overleed zeven jaar later op 42 jarige leeftijd. Acht kinderen van 7 tot 17 jaar stonden er alleen voor. Hun grootmoeder Siebrigje Hendriks Brandsma bracht de oplossing. Zij gaf de kinderen, vooral de jongens de raad om naar Brabant te gaan waar voor hen mogelijkheden in de zuivel zouden liggen. Uitvoerig werd beschreven hoe iedereen van hen de weg naar Brabant vond. Tenslotte wordt nu verteld hoe iedereen in Brabant een goed bestaan vond, en hoe tegenslagen, die uiteraard niet altijd vermeden konden worden, werden gedragen. Hiermee komt een einde aan een eerste deel van de Galema's in Brabant. In de twee vorige edities van deze familiekrant staan de hoofdstukken een en twee. Hier volgt nu hoofdstuk 3 dat vooral over de 20^e eeuw gaat: de nazaten van Jan Ysbrands Galema (1818-1880, 1.10/65). Hiermee wordt deze serie voorlopig afgesloten.

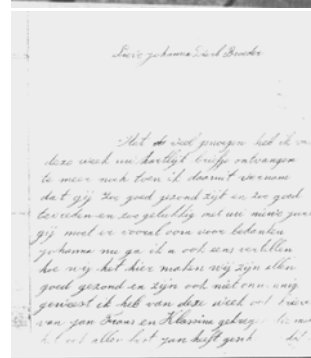
Hoofdstuk 3

Jan (1.12.15/77) geboren 6 maart 1876 op het Heechhout te Bolsward

Er zijn vier brieven van Betsie bewaard gebleven die zij in het laatste jaar voor haar dood geschreven heeft. Haar kinderen waren overal verspreid. Zij schreef haar brieven aan haar jongste dochter Jo, die het waarschijnlijk het moeilijkste had. Haar oudere zusters gingen al overal helpen en ontvingen daarvoor waardering. Jo zat echter nog op het pensionaat van het St. Annagesticht in Harlingen, waarvan haar moeder nog de eerste steen had mogen leggen. Zij miste daar waarschijnlijk wat anderen wel hadden. Meerdere oudere familieleden, die in dezelfde situatie verkeerden, vertellen vanuit hun herinnering hetzelfde. In haar laatste brief kort voor haar dood, schreef Betsie dat Jan, haar oudste zoon, op 1 juli in betrekking moest zijn in Dongen, en “ik denk wel dat hij eerst nog eens in Friesland komt maar ik weet het niet.”

Jan was vanaf maart 1898 assistent in Steenwijkerwold en in de kost bij een zuster van zijn moeder. Uit een eerdere brief blijkt: “..... dat Jan daar als assistent één gulden in de week opslag had gehad en nu alles vrij was”. Hij werd al spoedig benaderd door een commissie van drie boeren uit Dongen die helemaal naar Steenwijkerwold waren gekomen om hem te vragen bij hen directeur te worden van een nieuwe Coöperatieve Melkfabriek. De archieven van alle zuivelfabrieken uit de drie zuidelijke provincies zijn sinds 1991 toegankelijk in het Rijksarchief in 's-Hertogenbosch. Mijn broer Ysbrand heeft er voor gezorgd dat ze daar kwamen. Zij bevatten een schat aan gegevens. Het blijkt dat het de boeren in Dongen erg dwars zat dat zij afhankelijk waren van boterhandelaars. Vooral daarom wilden zij een Coöperatie. Vanaf 1 juli 1899 hield Jan toezicht bij de bouw van de fabriek en de installatie ervan, die op 18 november daaropvolgende proef draaide. Jan was gezien in Dongen en gewild als directeur. Toch duurde het nog geruime tijd dat hij zou trouwen. Het is bekend dat zijn toekomstige vrouw Jeanette Hesselmans, dochter van een fabrikant in Kaatsheuvel wel wilde. Zij liet geen gelegenheid voorbijgaan om Jan te ontmoeten. Eindelijk trouwde Jan dan op 9 mei 1911. De menukaart met vijf gangen mocht er zijn.

In 1914 kreeg Jan eervol ontslag in Dongen wegens benoeming tot directeur van de Coöperatieve Tilburgse Melkinrichting CTM. Deze melkinrichting was pas opgericht in 1913. Toen werd uit vijf kandidaten als eerste directeur met algemene stemmen Titus Terwisscha van Scheltinga, zoon van Antje Taekes Galema (1.10.1, kind 1/28, red.) benoemd en geïnstalleerd. Maar voordat de fabriek klaar was overleed Titus plotseling op 15 april 1914, zoals blijkt uit het verslag van een bestuursvergadering. De secretaris werd verzocht omdat “de tijd in was gelopen voor de aanvang van de fabriek” Galema, directeur te Dongen, te verzoeken de benoeming onder te stellen voorwaarden te aanvaarden. Uit het verslag van 24 april blijkt dat Galema een half jaar tevoren met vier anderen ernstig had gesolliciteerd. Hij werd toen tweede. Zijn salaris in Dongen was intussen f 1900 's jaars zonder vrije woning. Hij aarzelde en vroeg om een gesprek met het bestuur. Het moet erg spannend zijn geweest, want voordat Galema binnenkwam werd de bestuursleden op het hart gedrukt niet te veel los te laten. Tilburg bood hem f 1900 mét vrije woning. Jan vroeg een dag bedenktijd. Op 1 augustus 1914 trad hij in dienst. Jan vierde in 1939 groots zijn 25 jarig jubileum. In 1946 ging hij met pensioen. Hij vertelde mij toen dat hij nog wel een stal koeien zou willen hebben. In 1953 overleed Jan, 77 jaar oud. Jeanette overleed in 1968, 82 jaar oud. Vier van hun kinderen werden volwassen: Ys, Bets, Marius en Piet.

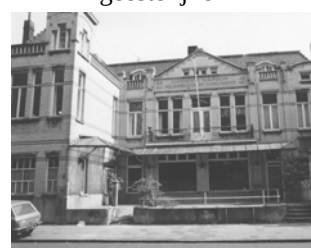
De laatste brief van Betsie

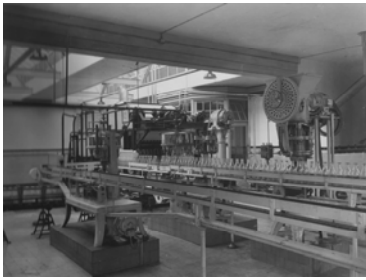
Het eerste bestuur van de CTM 1913

Opening in 1914 te midden van notabelen, burgemeester en geestelijken

Woonhuis; beneden: melksalon, later kantoor; Jugendstil

De flessenspoel- en vulmachine

Kerkelijk ingezegend

Frans Galama

Frans (1.12.16/78) geboren op 11 juni 1877 te Half Hichtum

In de reeds aangehaalde brief van Betsie, waarin zij schrijft dat Jan op 1 juli 1899 in Dongen moest zijn, schrijft zij ook dat Dongen dicht bij Frans is (Frans was in Rijen, een naast gelegen dorp) en "daar was het ook best mee want hij had met jaarlijkse rekening en verantwoording weer verhooging gekregen zoodat zijn salaris nu f 642 is." Per jaar is dat. In een eerdere brief schrijft Betsie: "Frans die meldde mij dat hij het de laatste tijd erg druk gehad heeft maar dat hij nu de fabriek in werking heeft en alles best gaat en hij daar met genoegen is". Frans was al op 3 april 1898 als directeur van een melkfabriek in Rijen geïnstalleerd, hetgeen blijkt uit de notulen van de Coöperatieve Vereniging van Zuivelbereiding te Rijen. Precies op dezelfde dag vond de openbare verkoping van Half Hichtum plaats. Betsie woonde toen mogelijk nog net op Half Hichtum. Zij mocht er tot 12 mei blijven wonen. Uit deze gegevens blijkt, dat de familie de onmogelijkheid voor de jongens om boer te blijven al zeer tijdig heeft zien aankomen. Het scenario moet al klaar zijn geweest en de plannen voor de toekomst van de kinderen al klaar hebben gelegd.

De boeren in Rijen hadden hun eerste vergadering al gehad op 29 oktober 1897. De notulen verhalen dat zij zelf een fabriek begonnen op te zetten. Zij deden dat vooral met behulp van de adviezen van de paters te Diepenveen. Wat deze opmerking betekent is niet direct duidelijk. Zij zullen zich hebben ingezet voor de ontwikkeling van de boeren, zoals de kloosters reeds deden in de vroege Middeleeuwen. Of Frans al in 1897 bij de voorbereiding betrokken was is niet bekend. De fabriek waar Frans directeur van werd heette de Hoop. Frans was schrander en aan hoop heeft het hem ook nooit ontbroken. Op 14 november 1901 blijkt de directeursbetrekking te Rijen al vacant te zijn. Ik neem aan dat Frans zijn ontslag heeft ingediend. De volgende fabriek waar hij directeur benoemd wordt was - eveneens een "De Hoop" - een coöperatie in Etten Leur. Deze fabriek werd in 1901 gesticht. Ook daar werd Frans dus eerste directeur. De notulen van Etten-Leur tot 1922 zijn niet bewaard gebleven. Het wordt nu gissen. Er wordt verteld dat Frans melk wilde gaan venten in Breda maar dat het bestuur daar niets van wilde weten. Hij zou toen met enkele compagnons in Breda een particuliere melkfabriek zijn begonnen of hebben overgenomen, weer met de naam "De Hoop". Ook wordt verteld dat hij hiervoor een failliete fabriek, genaamd Klein Wolfselaar in Ulvenhout kocht van een familie, genaamd Le Fèvre de Montigne. Ik heb ook een foto gevonden waar op de gevel staat: "Melkinrichting De Hoop". Deze was gelegen aan het begin van de Ginnekenweg te Breda. Het lijkt een woonhuis te zijn met beneden een winkel. Het enige wat vaststaat is dat Frans met een compagnon, genaamd Hans Ferwerda in 1912 een melkwinkel had in Breda. Toen Hans Ferwerda in 1912 overleed moest Frans alleen verder.

Melkinrichting "De Hoop" begin Ginnekenstraat te Breda

Trucage in het "Gedenkboek" van de N.V. "De Hoop" te Breda. De fabriek was volledig ingebouwd

In het hartje van de stad Breda in de drukste winkelstraat, de Ginnekenstraat, ontwikkelde Frans zelf als directeur samen met enkele compagnons een moderne melkfabriek. Hij werd ook bestuurslid van de Vereniging van Particuliere Zuivelfabrieken VVZM. En bleef dat tot 1926. Bij gelegenheid van het 40 jarig jubileum van de VVZM schreef Frans een artikel in het gedenkboek. Dat was in 1948. Daarin beschrijft hij "een stukje Brabantse zuivelgeschiedenis" zoals hij het noemt. En even verder lezen we dan "dat in '97 besloten werd te Rijen een Stoomzuivelfabriek te zetten en dat in '98 ondergetekende uit Friesland afkomstig (en dus betiteld als een der "Heren" Directeuren met een Noordelijke mentaliteit) benoemd werd tot Directeur te Rijen. Uitvoerig gaat Frans in op de voordelen van de fabrieksmatige verwerking van melk en vooral van de kwaliteitsverbetering van de boter. Bovendien kwamen de boeren vrij van de zgn. gedwongen-winkelnering. De oprichting van fabrieken in Brabant ging wel vaak gepaard met strijd tegen vooroordelen, onkunde en zelfs oppositie van de zijde der geestelijken vanwege zijn morele gevaren, aldus Frans. 'Verbetering van de kwaliteit van boter' verklaart verder de belangstelling van Frans voor de boterkeuring. Vele jaren was hij in Breda keurmeester. Elk jaar bezocht hij in deze functie Berlijn.

Frans trouwde evenals zijn broer Jan ook pas laat. Hij woonde reeds tien jaar in Brabant in Etten-Leur, toen hij in 1908 trouwde met Maria Bruglemans uit Roosendaal. Zij was een geziene dame. Een tijd lang woonden zij in Breda in de Ginnekenstraat boven de melkwinkel maar verhuisden naar een groot herenhuis even verder en waarschijnlijk nieuw gebouwd aan de Wilhelminastraat. Frans maakte fortuin en deed wat Ysbrand Klazes ook deed, die op Engeland smokkelde. Hij handelde tijdens WWII met België. Frans had drie dochters: Jeanne, Lili en Maria (genoemd Soeurke). In 1952 werd hij 75. Hij nam toen met een groot feest afscheid van 40 jaar "De Hoop" in Breda. Een van zijn schoonzonen, Jan Quadekker, officier, werd na de oorlog, teruggekeerd uit krijgsgevangenschap, bij Frans' broer Fonger in de melkinrichting St. Jan in 's-Hertogenbosch opgeleid om zijn schoonvader op te volgen. In de jaren tachtig fuseerde de melkinrichting eerst met een andere particuliere melkinrichting in

Breda en werd korte tijd daarna aangetrokken door de grote fusie in het Zuiden die leidde tot Campina.

Het bedrijf van Frans onderscheidde zich als particulier bedrijf sterk van de bedrijven van zijn broers. Vooral de verhouding met de boeren lag heel anders. Frans moest de melk vaak uit heel Brabant weghalen. Dat heeft hem niet gedeerd. Eenmaal welgesteld stond hij klaar om meerdere malen financieel te helpen in de familie. Als zelfstandig ondernemer leek hij op zijn neef Johan Aukes van de EDAH in Helmond met wie hij veel contact had en ook zaken deed. Zijn vrouw Marie overleed reeds op 1 december 1943, Frans op 14 juni 1954

Hendrik (1.12.17/78) geboren 20 augustus 1882 te Half Hichtum

Hendrik trouwde op 3 april 1913 te Groningen met Catharina de Wolf. Hij had toen in de Dijkstraat 37 in Bolsward een winkel in garen en band. In 1914 wordt zoon Ysbrand daar geboren. Ysbrand overleed reeds in 1934, 19 jaar oud tengevolge van tuberculose in Steenbergen.

In 1916 verhuist het gezin naar het Ginneken bij Breda, Hendriks broer Frans is dan al een eigen melkfabriek begonnen in Breda. Hendrik is bij hem werkzaam, omdat hij ook "in de melk wil gaan". Korte tijd later wordt hij assistent op de melkinrichting in Wouw, waar Lodewijk Witteveen, eveneens een Fries, directeur is. Tenslotte vestigt hij zich als winkelier te Steenbergen. Daar wordt hun tweede zoon Leo geboren. De winkel vormt o.a. een depôt van de melkinrichting in Wouw en later ook van ijs van de CTM in Tilburg waar Jan directeur is. Maar het gaat niet zo best.

Broer Frans neemt contact op met Johan Aukes te Helmond, ons intussen bekend als een neef van beiden. Deze onderzoekt de mogelijkheid van de vestiging van een Edah-winkel. Het pand is echter te klein. Hendrik is ziekelijk. Het gezin verhuist tenslotte naar de Halsterse weg in Bergen op Zoom. Leo gaat naar het gymnasium van de franciscanen in Megen, zoals zoveel familieleden en daarna naar het noviciaat van de paters in Venray. Hij is daar tegen het einde van WOII al ver gevorderd met zijn studie. Gedurende de lange bevrijdingsmaanden in dit gedeelte van Limburg, einde 1944, begin 1945, heeft hij geen contact met thuis. Pas na de bevrijding wanneer hij naar huis kan gaan hoort hij bij zijn oom Jan in Tilburg dat zijn vader, die al lange tijd bedlegerig was, is overleden op 27 februari 1945. Leo besluit voor zijn moeder te gaan zorgen en verlaat het klooster. Na een langdurige zorg voor zijn moeder die op 25 juli 1960 overlijdt, trouwt Leo daarna met Riet van der Heyden. Zij hebben samen een goede tijd in Halsteren en maken grote reizen totdat Riet in 1991 na een langdurige ziekte overlijdt. Na een aantal jaren vond hij in de Scheldeflat in Bergen op Zoom een appartement met goede verzorging. Leo bleef de Franciscaanse geest steeds trouw maar wist zich na zijn kloosterjaren ook goed aan te passen. Hij werd geen echte zakenman, deed daarentegen veel voor de gemeenschap van Halsteren. Hij was zoals zijn vader Hendrik. Leo werd o.a. oprichter van de Heemkundige Kring van Halsteren, was bestuurslid van de L.H.N.O School en betrokken bij het Wit-Gele Kruis. En samen met Riet was hij een van de eerste leden en stimulator van het na-oorlogse Alterse carnaval.

Fonger (1.12.18/79) geboren op 15 mei 1891 te Half Hichtum

Op 26 maart 1919 schrijft Fonger een sollicitatiebrief voor de betrekking van directeur der Coöperatieve 's-Hertogenbosche Melkinrichting en Zuivelfabriek 'St.Jan'. Aan deze brief kan zijn curriculum tot dan toe worden ontleend, zoals dat reeds is beschreven. Nu schrijft Fonger: "...Leeftijd van sollicitant is 28 jaar, R.Katholieke Godsdienst en ongehuwd. Redenen van sollicitatie zijn wel hierin gelegen, dat waar zijn meeste familieleden in N.Brabant zijn gevestigd (o.a. zijn de directeur der co-op. Tilburgse melkinrichting te Tilburg en de Bredasche melkinrichting broers van sollicitant) dat hij ook gaarne in Brabant werkzaam zou zijn...". Op 29 april 1919 werd Fonger benoemd tot directeur van de melkinrichting St. Jan in 's-Hertogenbosch, m.i.v 1 juli'.

Mijn vader trouwde te 's-Hertogenbosch op 17 augustus 1920 met Anna Hootsmans, geboren te Bergen op Zoom 18 augustus 1887. Hij wachtte niet zolang als zijn twee oudere broers. De notulen van de bestuursvergaderingen van de St.Jan bevatten vele bijzonderheden, waarvan ik er slechts enkele noem. De fabriek was

Jaarlijkse excursie naar Berlijn; rechts Frans met zijn vrouw

Woonhuis: links boven
De melkwinkel in de Ginnekenstraat

Woonhuis in de Wilhelminastraat

Toegang aan achterzijde van fabriek voor vrachtwagens, die regelmatig tegen de muren schuurden

op initiatief van artsen in 1907 gesticht vanwege de behoefte aan hygiënisch verantwoorde melk. Het was een particuliere onderneming. De boeren die zelf hun melk verkochten in de stad waren grote concurrenten van deze fabriek. Zij concurreerden echter ook met elkaar. Daarom richtten zij op initiatief van Janus de Bekker, in 1916 een zgn. "Onderlinge" op met een gemeenschappelijk verkooppunt in de stad. Er waren 22 deelnemers. Niet ieder hield zich aan de afspraken en bovendien stelde de inspectie haar eisen. Daarom werd gekozen voor een Coöperatie, die een echte fabriek wilde oprichten.

In 1918 stond de particuliere St.Jan te koop. Deze werd overgenomen samen met de directeur. Deze vertrok naar Rotterdam. Fonger solliciteert nu. Op de vergadering van 22 april 1919 adviseert de zuivelconsulent, die Fonger als eerste uit vijf sollicitanten naar voren schuift. Hij is hem niet persoonlijk bekend, maar volgens inlichtingen is hij een flink iemand en goed op de plaats in de fabriek.

Maar hij is een tijd verpleegd in Dekkerswald vanwege tuberculose. (Fonger werd vanwege de bekende Spaanse griep in 1918 uit voorzorg opgenomen. Eerder schreven we over zijn ziekte op jongere leeftijd.) Nadere inlichtingen vallen gunstig uit. Tijdens zijn installatie werd gezegd: "Het zal wel gaan na wat hij in Bornebroek tot stand heeft gebracht." Fonger dankt "... voor deze woorden van waardering. Hij wil gaarne beloven steeds zijn plicht te doen en al zijn krachten in te spannen om van de St.Jan een modelinrichting te maken". Op 4 juli meldt Fonger dat hij "de eerste weken niet kan instaan voor werking van het bedrijf wegens defecten aan verschillende machines". Bij (voor) de benoeming zou de voorzitter gezegd hebben, gezien de onzekere toekomst van het bedrijf – mede vanwege de hoge leningen – en doelend op de jeugdige leeftijd van de kandidaat: "Bevalt hij niet, dan kunnen we hen gemakkelijk ontslaan". Later is opgemerkt: "... dat Galema een gouden greep is gebleken. Regelmatig stond hij zelf in de fabriek aan de ondermelkkraan om het personeel secuur te leren wegen. Zijn kennis en plichtsbetrachting haalden de St.Jan uit de malaise".

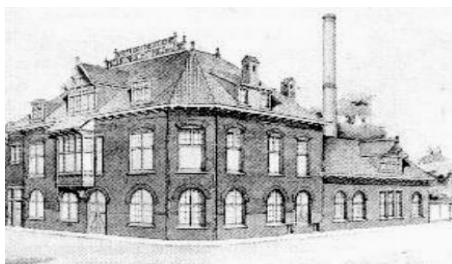

Er werden vijf kinderen geboren: Riet, Bets, Ysbrand, Joseph (schrijver dezes), en Clasiën. Allen waren nog erg jong toen moeder plotseling overleed. Ik heb vaak gehoord dat dit bericht in Friesland insloeg als een bom. Er was al zoveel gebeurd. Fonger hertrouwde 5 oktober 1931 met Maria de Jong, geboren te Harlingen 20 augustus 1888. Vader overleed 31 december 1957, 66 jaar. Kort daarvoor was zijn zoon Ysbrand hem opgevolgd. Onze tweede moeder overleed 28 december 1961.

IJs van de CTM in Tilburg

In 1956 volgde Fongers' oudste zoon Ysbrand hem op. Reeds enige bestonden er plannen tot een nieuwe fabriek aan de rand van de stad en gelegen aan de Zuid-Willemsvaart. Fonger werkte nog volop mee aan de voorbereiding maar mocht de opening in 1959 niet meer meemaken.

De St. Jan, in 1907 gesticht door een aantal artsen

Zijn zoon Ysbrand bleef directeur tot 1976, toen de St.Jan opging in een grote fusie, die leidde tot het ontstaan van Campina. Ysbrand werd directiesecretaris van Campina en zijn zoon kreeg de verantwoording voor de automatisering van de kaasfabriek van Campina in Tilburg en de boterfabriek van Campina in 's-Hertogenbosch, waartoe de St.Jan werd uitgebreid. Het werd de grootste boterfabriek in Europa.

Het jonge gezin van Fonger en Anna met hun vijf kinderen

Clasiën (1.11.9, nr 3/76) geboren 31 October 1878 te Half Hichtum

Clasiën 'emigreert' in 1913 naar Heerlen voor de vroedvrouwenopleiding. Daarna is zo overal te vinden: in Utrecht, Den Haag, Bergen op Zoom, Etten Leur, 's-Hertogenbosch. Overal helpt zij. Tijdens WOI helpt zij Belgische vluchtelingen. Zij is regelmatig in Etten-Leur bij haar nog ongetrouwde broer Frans. Een verhaal van haar zelf luidt als volgt. Bij gelegenheid van een bezoek van Fonger aan zijn oudere broer Frans in Etten werd zij door de broers 'gepest'. De broers hadden teveel gedronken en eisten dat zij een Fries gerecht klaar zou maken. Clasiën had daar niet veel trek in en vluchtte uiteindelijk naar de tuin, waar zij een deel van de nacht doorbracht. Tenslotte woonde zij lange tijd in 's-Hertogenbosch waar zij directrice werd van het Consultatiebureau voor tuberculose.

We weten wat tuberculose in die tijd betekende. Haar broer Fonger en haar zus Jo

woonden in 's-Hertogenbosch. Zij woonde ook een tijd bij het gezin van haar zus, die een groot huis bewoonde. Later woonde zij boven het consultatiebureau en daarna geheel zelfstandig. De eerste jaren van haar 'schraal' pensioen woont zij in Nijmegen samen met enkele collega's, de dames Nolet met wie zij ziekenbedevaarten naar Lourdes begeleidde en waarbij zij waarschijnlijk mijn tweede moeder leerde kennen. Zij raadde waarschijnlijk haar broer Fonger in zijn keuze, nadat familie van mijn moeder hem reeds eerder een 'candidate' uit eigen kring had voorgedragen. Zo ging dat in die tijd. Tientallen jaren later hoorde ik eerst hiervan. Clasien woonde nog 25 jaar in een bejaardenhuis bij zusters in Berlicum nabij 's-Hertogenbosch. Zij overleed 95 jaar oud op 29 augustus in 1974. Zij was de enige die nog wel eens iets over Friesland vertelde.

Sieb (1.11.9, nr. 4/76) is geboren op 1 april 1880 te Half Hichtum

Sieb trouwde in 1910 met Sidonius van der Vleugel. Zij woonden de eerste jaren op Marne-state, de boerderij van de familie van der Vleugel, ten westen van Bolsward. Zij verkochten de boerderij omdat Sidonius geen zin meer in boeren had. Hij zocht door bemiddeling van zijn zwager Jan, sinds 1914 directeur van de CTM in Tilburg een huis en een baan in Tilburg. Toen zij in Tilburg kwamen was er nog niets geregeld. Zij vonden een woning aan de Bredase weg en verhuisden later naar de overkant.. Nog zonder werk maakte Sidonius lange wandelingen en leste dan huiswaarts kerende zijn dorst in het nu nog aan het einde van de Bredase weg gelegen 'Het Dorstig Hert'. Het was waarschijnlijk daar dat hij een oplossing vond. Met compagnon Smarius uit Tilburg richtte hij in Tilburg een drijfriemenfabriek op. Zo kon hij drijfriemen leveren aan de vele stoomzuivelfabrieken en ook andere gemechaniseerde fabrieken. Sidonius was een geletterde die heel veel las en een grote boekenkast met dikke romans bezat. Hij was een autodidact en verwachtte dit ook van zijn drie oudste zonen, Evert, Ysbrand, Jan en Theo, alle vier nog geboren in Friesland. De oudste Evert had Sidonius eigenlijk moeten opvolgen op de boerderij maar die had daar ook geen zin in. Tragisch is het dat de jongste zoon Theo aan de toen nog Hogeschool geheten economie mocht studeren maar jong overleed aan leukemie..

Hun laatste levensjaren brachten Sieb en Sidonius door in Bolsward in Huize St. Martinus. Zij hebben daar nog lang genoten onder vele oude familieleden. Sieb overleed 87 jaar oud op 29 september 1967 en Sidonius 87 jaar oud op 24 februari 1968.

Ytje (1.11.9, nr. 7/76) geboren op 5 december 1883

Ytje is als enige uit het gezin van Ysbrand en Betsie in Friesland gebleven. Heel haar leven was zij dienstbaar, waar zij maar gevraagd werd door familie en door anderen. Zij hielp haar moeder op Kubaard en na haar overlijden haar oom Dirk op Kubaard, haar tante Klaske op Lutjelollum, haar zus Sieb op Marne-state. Zij werd huishoudster bij de familie van Balen in Franeker. Tenslotte was zij vele jaren huishoudster bij weduwnaar Taeke Popma op Eekwerd in Bolsward. Deze had behalve een dochter alleen maar jongens en deze droegen Ytje op handen. Dat mocht ook wel als de verhalen waar zijn. Deze jongens fietsten regelmatig via de voordeur door de gang rond de tafel in de kamer en dan weer door de voordeur naar buiten en zetten zo de boel op stelten. Toen de kinderen het huis uit waren zorgde zij voor Taeke, die verhuisde naar het Laag Bolwerk te Bolsward. Ytje mocht haar oude dag doorbrengen in Huize St. Martinus in Bolsward in gezelschap zoals haar zus Sieb. Haar broer Frans had dit mede mogelijk gemaakt

Jo (1.11.9, nr.10/76) geboren op 1 september 1887 op Half Hichtum

Na het verblijf op het pensionaat in Harlingen hielp Jo o.a. in de textielwinkel van Wolke in Bolsward, terwijl zij ernaast woonde bij haar broer Hendrik op Dijkstraat 37. Zij trouwde op 7 januari 1914 met Jaap Vallenga uit Gaast. Zij woonden op de Grote Dijkakker, waar Jaap een drankwinkel had. De drie oudste kinderen Betty, Thea en Siny werden daar geboren. Ca 1920 verhuisden ook zij naar Brabant, naar 's-Hertogenbosch waar Jaap boekhouder werd op de melkfabriek St.Jan bij zijn zwager Fonger. Jaap was zeer betrokken bij een van de binnenstadsparochies. Twee van hun dochters, Betty en Siny werden onderwijzeres en kloosterling en hun enige zoon Piet priester. Piet werd evenals zijn jongste zus Sieb, de enige uit gezin die emigreerde naar Canada, in Brabant geboren. Jaap en Jo brachten hun oude dag door in een bejaardenhuis in Nuenen. Jaap overleed 81 jaar oud op 2 augustus 1966. Jo overleed 83 jaar oud op 17 januari 1971.

± 1923 Ingang is nog aan de voorkant, onder het woonhuis

Melkventers; de fabriek is nog niet uitgebreid, ±1925

De fabriek na twee grote uitbreidingen. De eerste ± 1931, de tweede 1939

Fonger Galema, 1891-1957

Ysbrand volgde in 1956 zijn vader op

Clasien met haar schoonzus Anna en de twee jongste kinderen

Sidonius en Sieb

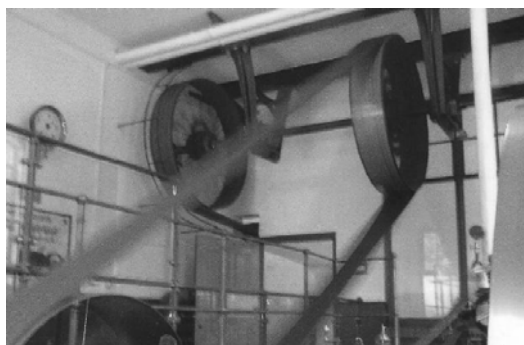
vier zussen v.l.n.r.: Sieb, Jo, Clasien, Ytje

Van hoog naar laag:
Evert, Ysbrand, Jan en Theo

Laag Bolwerk, Bolsward

Leverancier van drijfriemen

Jaap Vallinga en Jo Galema

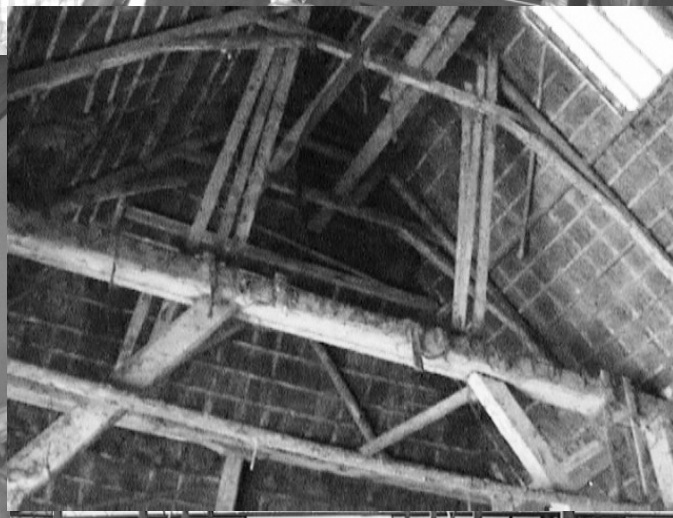
Sieb op jonge leeftijd

Fotoreportage door Eelco Galama
en kunstenaar Gerard Galema

Tentoonstelling
In de kunst,
uit de kunst!

Geartsje Broekstra

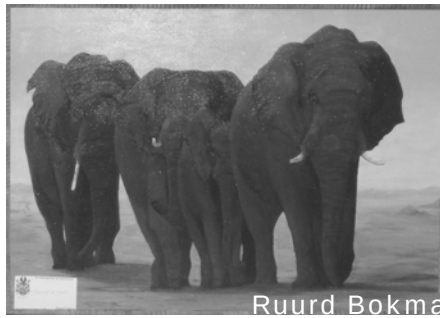
Ysbrand Galama

Michiel Burger

Michiel Galama

Ruurd Bokma

uit de

In de

Ytsie Heins Galema

Geartsje Broekstra

Michiel Galama

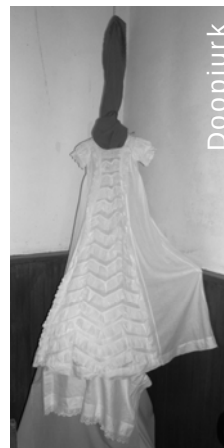
Nelly Galama

Ruurd Bokma

Michiel Burger

Doopjurk

Gerard Galema

Gerard Galema

Michiel Galama

Donateursdag 25 augustus 2007 was uit de kunst!

Door Maaïke Galama

De donateursdag van 25 augustus j.l., met het thema 'In de Kunst uit de Kunst', was gemeten naar de spontane reacties van de Galema's en Galama's in één woord uit de kunst!

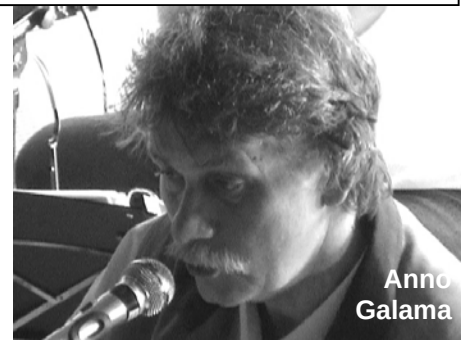
Het weer werkte bijzonder goed mee en de zon deed Nijhuizum er prachtig bijliggen: Theo's jarige boerderij, het kerkje dat de Gale/ama kunstwerken herbergde en de Menno Pleats waar het eigenlijke feest plaatsvond. De opkomst van Gale/ama's was groot, bijna honderd man waarvan een-vijfde van buiten Friesland (!), wat de zonnige patio tot een gewaardeerd deel van de feestruimte maakte. De sfeer zat er direct goed in: hartelijke begroetingen van familieleden die blij waren elkaar weer te zien en direct in gesprek raakten. De eerste anderhalf uur was het dan ook bijpraten, met koffie en oranjekoek, aangeboden door Theo en Boukje.

Na een goed verzorgde lunch begon de donateursvergadering, waarvan elders in dit blad een verslag. Natuurlijk was het jammer afscheid te moeten nemen van voormalig voorzitter Sjoerd, die uit handen van Eelco een Gale/ama-memory spel ontving om ons niet te vergeten (!). Kees, de nieuwe voorzitter, werd voorgesteld: kort geleden gepensioneerd als advocaat en deken van de Middelburgse Orde van Advocaten en dus met wat vrije tijd ter beschikking heeft hij met groot interesse zijn functie als voorzitter van onze vereniging opgenomen. Joseph, die ooit op een reünie Ysbrand Klazes speelde, bood Kees ter verwelcoming zijn vestje en pantalon van destijds aan: Kees paste het vestje als gegoten...

Aan het eind van de vergadering werden de kunstenaars voorgesteld: Geartje, Gerard, Michiel en Ruurd Bokma met schilderijen, Nelly met textiele werken, Michiel Burger met fotografie, Ysbrand met potlood tekeningen, Ytsje met merklappen, Jetske met doopjurk en borduurwerk en Alie en Ria met een geborduurd familiewapen. Hun werken waren in de middag te bewonderen – en dat is het juiste woord om het verrassend hoge artistieke gehalte en gezien de reacties die ze bij bezichtiging opriepen – in het kerkje op korte loopafstand. De looproute ging verder langs Theo's boerderij dat open huis hield.

Wat opviel was dat veel Gala/ema collega-boeren daar tamelijk veel tijd spendeerden en met Theo spraken in groot detail. En de zon bleef maar schijnen. Intussen vloeide in de Menno Pleats het bier en de frisdrank en ook de wijn gedoneerd door Jan, onze eerste voorzitter – de opbrengst van de verkoop, € 1 per glas, kwam ten goede aan onze stichting – werd zeer gewaardeerd: de wijn zowel als Jan's geste. Tegen 16.00 uur zette Galamacoustics de muziek in. Het combo is genoemd naar hun gitaren gebouwd door de befaamde gitaarbouwer en dichter Anno Galama: Dirk Spek op Galama gitaar, Ellen Bones op Galama basgitaar en Jacco Minnema verzorgde het ritme-deel op djembé en bass drum. Na een kort muzikaal gedeelte brachten Dirk, Eelco en Theo het 'Galama Galema lied' ten gehore, wat direct veel bijval kreeg. Het lied gaat over de liefde die wij Gale/ama's hebben voor onze voorouders en was speciaal geschreven voor deze dag; tekst door ondergetekende, muziek van Dirk.

Toen Anno naar voren kwam en een beschouwend gedicht over zijn wortels inzette kon je een speld horen vallen. Iedereen luisterde geconcentreerd naar zijn sonore stem die gedragen en rustig

de dichtregels in het Fries overbracht. De ontlading kwam in het applaus. Galamacoustics zong daarna Dirk's geestige lied 'de Gealeama-blues', gevolgd door andere nummers. Overigens vindt u de tekst van zowel het Galama Galema lied op bladzijde 17. Als afronding van het muzikale gedeelte werd gezamenlijk gezongen met behulp van uitgereikte teksten, de Friese liederen met vertaling in het Nederlands voor de 'om útens'. Theo en Eelco zetten 'It Aldershûs' in, gevolgd door het 'Frysk Folksliet'. Ten slotte werd nogmaals het 'Galama Galema lied' uit volle borst meegezongen. Ria en Boukje hadden de catering op zich genomen en ze hadden eer van hun werk: de lof over de kwaliteit van lunch zowel als buffet was groot. Zowel buiten als binnen werd gegeten en de sfeer bleef er goed in. Eigenlijk nog te snel werd het 20.00 uur en kwam de donateursdag 2007 aan een einde. Kees bedankte allen die zich voor het slagen van de dag hadden ingezet onder groot instemmend applaus. Bij het afscheid was het overduidelijk hoe tevreden de familieleden waren en dat was goed om te zien! Daarom rest te zeggen: tot spoedig ziens op de donateursdag 2008, waar we u liefst met nog grotere getalen welkom zullen heten voor opnieuw een dag uit de kunst!

Verslag van de vergadering

Maaïke, onze vice en dag-voorzitter

opent de vergadering en heet alle aanwezige verwanten nogmaals van harte welkom.

Bijna honderd leden zijn op deze zonnige dag naar Nijhuizum gekomen. De L.C. was er voor een interview en foto reportage. Het is een bijzondere dag: Sjoerd gaat als voorzitter en Kees komt als voorzitter. Bijzonder is ook dat een vijfde van de deelnemers van buiten Friesland komt!

wordt per keer dikker... we moeten hem bijna intomen. Heeft iemand suggesties voor het blad... we staan er open voor. Maikel onze genealoog; Wieke die de penningen beheert; Theo wiens boerderij we zo kunnen bezichtigen en Geertje.

Financieel verslag

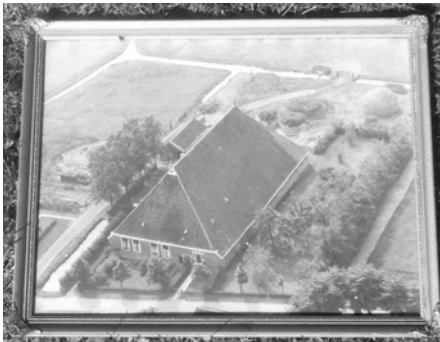
Wieke krijgt het woord. Het was de bedoeling het financiële verslag ter tafel te brengen. Echter, er waren enorm veel problemen bij de overdracht. Er moesten voor alles en nog wat 1000 handtekeningen worden gezet etc. Het begint nu te lopen. Ieder die inzage wil in het jaaroverzicht, kan dat krijgen door even naar Wieke te gaan.

stand, na de ruilverkaveling werd dit anders, onze landerijen zijn sindsdien anders gesitueerd, het is nu een vogelrijk gebied. U kunt onze boerderij en de kerk na deze vergadering bekijken.

Maaïke neemt weer het woord:

Zij vraagt Sjoerd naar voren te komen en Eelco spreekt hem toe: Sjoerd is *gedeputeerde* van de Provinciale Staten van Fryslân geworden, wij *gedupeerden*, omdat we de voorzitter moesten missen. Dit is een bijzondere dag in de kunst uit de kunst! Ik kan niet zo goed praten als Sjoerd. Dat praten van onze nieuwe voorzitter zal wel goed komen, hij komt uit Zeeuws Vlaanderen en zal daar als Zeeuwse Babbelaar wel voor zorgen. Er zijn stilletjes aan veel nieuwe bestuursleden gekomen, goed voor een frisse Friese wind. We hebben de kans op verjonging gegrepen. Vanuit de brede club hebben we een jaarlijkse donateursdag georganiseerd. Hier kwamen behoorlijk wat deelnemers op af. Sjoerd, het is jouw natuurlijke kwaliteit om de kikkers in de kruiwagen te houden. Het informele lekker doorkletsen was onze kracht. Toch voelden we ons ook gebonden en gedreven. Jouw kracht was die van teambuilder, het doorvoeren van frisse ideeën, vernieuwen, ondernemen lag jou als geen ander. Je hebt je druk gemaakt om het familiegraf, dat ziet er pico uit!! Ik hoop dat je aan ons blijft denken. We willen je niet met lege handen wegsturen, daarom is hier een passend cadeau, zodat je ons en onze donateurs nooit zult vergeten. Sjoerd pakt een familie memory spel uit met als plaatjes foto's van Galema's en Galama's in de afgelopen jaren.

Speciaal is dat de boerderij recht achter mij 100 jaar in Galema handen is! In de kerk is een unieke expositie te zien met werk van veel artistieke familieleden. Anno de bouwer van fameuze gitaren komt wat later want hij is ziek geworden.

Maaïke stelt de commissie, keuken groep en bestuursleden voor: Sible, Theo, Ria en Boukje; Loes, is helaas door ziekte niet in de gelegenheid aanwezig te zijn; en tenslotte Eelco, onder wiens redactie het familieblad een enorme vlucht heeft genomen. Het blad

Theo krijgt het woord over zijn boerderij

Overgrootvader is in 1907 op de boerderij gekomen vanuit Woudsend. Eerst werd er gehuurd van de familie Verver (notaris). Bij de komst was er veel natigheid, de koeien moesten meteen in de boerderij. Hij heeft het gered! Pake Gradus kwam vanuit Blauwhuis, hij was daar kruidenier. Hij was tot 1948 boer, daarna volgde heit hem op tot 1976, toen kwam ik op deze boerderij; eerst alleen, vanaf 2002 met zoon Ivan. Er is veel werk geweest door de water-

Sjoerd krijgt het woord:

In het begin waren er misschien wel kikkers in de kruiwagen, en misschien moest de zweep er ook wel eens bij..., maar een kwinkslag bleek altijd voldoende. Doch ik heb niet veel hoeven doen. Ik verlaat de functie met een gerust hart... zeker nu er twee dames zijn bijgekomen, ook al is geen van hen voorzitter geworden wat ik

Ria Galama kookt samen met Boukje Galema en kookploeg voor alle gasten

wel had verwacht... Eén ervan is ook nog niet in het wit: daar ga ik nu wat aan doen geen emancipatie dus (geeft Maaïke zijn witte bestuursshirt dat zij meteen aantrekt). Wel emancipatie van de niet-in-Friesland-wonende. Ik ben blij, Kees, dat je het wilt doen. Ik garandeer je een geweldige club. Je kunt hen gerust het werk overlaten. Er is veel gebeurd: het boek, publicaties, en van de andere kant is er veel toekomst perspectief. Ik wens ons samen een goede toekomst toe.

Maaïke introduceert: Mr. Kees Galama,

Kees Galama stelt dat hij met recht een Fries om útens is, hij woont hier 375 km vandaan. Parijs is voor hem dichterbij. Kees zegt dat net als veel Friezen om útens ook hij veel van zijn Friese Galama-afkomst heeft meegekregen. Is hier de naam Galema of Galama zeer vanzelfsprekend, in Zeeland is dat anders: een paar grappige anecdotes waar de naam als van Turkije afkomstig werd beschouwd golven door de zaal... Kees: Ik hoop jullie vertrouwen waardig te zijn, ik zie ook hele jonge bollen, dat betekent dat we toekomst hebben. Alvast bedankt voor het vertrouwen nu en tot veel later.

Maaïke:

Over de toekomst: we maken een drie-jaren plan, waarin de reünie centraal staat.

Joseph:

Ben veteraan, ik heb hier een doos met een pak. Mijn vraag is deze: zijn er verhalen over de eerste vier generaties, dan is het 5 voor 12 om ze boven water te krijgen. Ik ben blij met Kees als voorzitter, omdat hij buiten Friesland woont: nu is het oud zeer van de 'Friese overheersing' weggenomen. In 1994 heb ik de pantalon en vest van Ysbrand Klazes aangetrokken, ik leefde me daarmee helemaal in hem in. Dit pak verpakt in een nieuw pak is voor de nieuwe voorzitter!! Onder hoorbare, voelbare instemming past de nieuwe voorzitter precies in het pak! Het pak valt op zijn plaats!

Maaïke herneemt het woord:

Zij stelt Galamaccoustics voor aan de aanwezigen. Dirk Spek, een goede vriend, was door Maaïke uitgenodigd om haar te vergezellen naar Anno Galama: Het werd een

zeer bijzondere ontmoeting, die leidde tot het combo Galamaccoustics dat speelt op de befaamde Galamagitaren.

Anno zelf is vandaag, hoewel wegens ziekte korter dan gepland, ook aanwezig om gedichten voor te dragen. Voor de overige kunstuitingen van familieleden worden de aanwezigen verzocht zich naar het Nijhuizumer kerkje te begeven, alwaar nu de tentoonstelling geopend wordt. De vergadering wordt gesloten.

Galama / Galema lied

De Galama naam is al veel eeuwen oud,
Gedragen door ridders, het wapen bleu/goud.
Van adel of niet, toch we weten in 't hart,
De Galema naam bezit klasse apart.
Van ouds Katholiek, even strijdbaar als Fries,
Onze voorouders maken wat er nobel aan is.

De natuur slaat de maat voor de Galema boer,
Zwaar werk op de pleats, naast het melken en 't voer.
Eerste blik op het weer, laatste blik op het vee,
Afhank'lijk en kwetsbaar, 't gezin dat werkt mee.
De trots op de dieren, met dank aan Wie 't gaf,
Nieuw leven in de lente, maar de dood nooit veraf.

En groots ben ik, oerpake, pake en heit,
(op) Hoe koen en heldhaftig je voerde jouw strijd.
En fier ben ik, oerpake, pake en heit,
Jouw naam is ook mijne, steeds nobel altijd.

De Zuiderzee over met turf op en neer,
Ook de Galama schipper houdt 't oog op het weer.
De zorg voor de lading en 't schip is constant,
Het leven onzeker, maar de geest is bestand.
Al staand aan de roerklik, met inzicht en moed,
Zijn ideeën onwrikbaar, de koers dat wat's goed.

De handel zit Galema's ken'lijk in 't bloed,
Vaak in spijzen of wijn, en al wat de mens voedt.
Zo ook in de zuivel, in 't Brabantse land,
G'lijk boer met de boeren en heren op stand.
Verbetering van grasland, product, en van loon,
In eer en geweten bepaalt daar de toon.

En groots ben ik, oerpake, pake en heit,
(op) Hoe koen en heldhaftig je voerde jouw strijd.
En fier ben ik, oerpake, pake en heit,
Jouw naam is ook mijne, steeds nobel altijd.

Nu onze beroepen zijn naar eigen stiel,
Maar pake en heit zitten diep in de ziel.
Hun denken en doen heeft een plaats in ons hart,
De Galama naam daarom klasse apart.
Aan hoe ze gedragen ontleent ze haar faam,
Even nobel als eervol de Galema naam.

En groots ben ik, oerpake, pake en heit,
(op) Hoe koen en heldhaftig je voerde jouw strijd.
En fier ben ik, oerpake, pake en heit,
Jouw naam is ook mijn, steeds nobel altijd.

Jouw naam is ook mijn, steeds nobel altijd.
(op) Hoe koen en heldhaftig je voerde jouw strijd.

Tekst: Maaïke Galama
Melodie: Dirk Spek

Galama's en Galema's trots op hun 'a' en 'e'

De Galema's en Galama's hebben een eigen stichting, een halfjaarlijkse familiekrant, meerdere historische boeken en elk jaar een donateursdag. Alle Galema's en Galama's van de hele wereld mogen mee doen, voor € 7 per jaar.

Door Pier Abe Santema

NIJHUIZUM—Noem een Galama geen Galema en een Galema ook geen Galama. Daar kunnen ze niet tegen. Maar tegelijkertijd komen ze uit dezelfde familie en kunnen ze het goed met elkaar vinden. Zo goed zelfs, dat er al sinds 1989 de stichting "Galama's en Galema's door de eeuwen heen" is. Zaterdag 25 augustus was de jaarlijkse donateursdag in Nijhuizum bij Workum.

Iedereen die de naam draagt, of het nu met een 'a' of met een 'e' is, mag komen. "Wij helje hjir de famyljebannen oan", vertelt bestuurslid Eelco Galama uit Leeuwarden. "Mar de Stifting fergadert hjoed ek en der binne optredens fan ûnder oaren gitaarbouwer en dichter Anno Galama." 's Ochtends om elf uur zitten er al tientallen donateurs gezellig keuvelend aan de koffie in kampeerboerderij Menno's Pleats.

Er zijn wereldwijd tussen de duizend en twee duizend mensen die een van beide namen dragen, schat bestuurslid en kenner van de familiegenealogie Maikel Galama uit Groningen. Nog steeds komen er nieuwe personen boven water. Zo werd recent Rodney Galama gevonden, woon-

achtig in Papoea Nieuw-Guinea. "Sa brún as kakao", licht Eelco galama toe. Rodney bleek niet af te stammen van een Nederlander. De naam bestond al generaties lang in zijn familie en was vermoedelijk daar ontstaan, zo liet hij weten.

In 1999 verscheen een dik familieboek met de stambomen en de familiegeschiedenis. Daarvoor werd professioneel genealogisch onderzoek gedaan, bekostigd door de stichting. Er bleken tien aparte bomen te zijn, maar 90 procent van de huidige Galama's en Galema's komt uit een en hetzelfde geslacht. De verschillen de schrijfwijzen komen simpelweg voort uit het feit dat niet alle ambtenaren hetzelfde verstonden toen in 1811 de namen officieel geregistreerd werden, aldus Maikel Galama. Tussen de gasten op de boerderij loopt ook nieuwbakken gedeputeerde Sjoerd Galema rond. Hij is voorzitter van de stichting, maar neemt vanwege zijn nieuwe baan op deze donateursdag afscheid. "Hy is deputearre en no binne wy dupearre", grapt Eelco Galama.

Een andere bekende naamdrager is gitaarbouwer en dichter Anno Galama, die in de jaren zestig en zeventig vermaarde instrumenten maakte. Toen Maaike Galama uit Franeker hem interviewde voor de Galamakrant ontstond het idee de donateursdag als thema "kunsten te geven". Naast een muzikaal optreden van de 'Galamacoustics' is het minikerkje van Nijhuizum ook volgehangen met schilderen, aquarellen, portretfoto's en viltkunstwerken van allerlei artistieke Galama's en Galema's. Een Galamamuseum voor één dag. Maar het mag ook Galemamuseum zijn.

Anno Galama: "Ik dacht alleen maar aan de klank."

Door Maaike Galama

De afspraak met de gitaarbouwer en dichter **Anno Galama** (1.14.140/150) om het bezoek van de vrijdagmiddag van afgelopen april, waarvan u in het vorige nummer van dit blad een impressie heeft kunnen lezen, over te doen is inderdaad ingelost. En nogmaals ingelost... Als wij elkaar zien of bellen valt het Anno zelf op hoe 'bijna automatisch' hij voor mij op het Nederlands overgaat. Neem maar van me aan, dat zegt veel. En zo kan ook de andere afspraak, die met u, worden ingelost: een meer inhoudelijk stuk over Anno als gitaarbouwer.

In de jaren zeventig en begin jaren tachtig kende Anno Galama internationale faam als gitaarbouwer. Custom made voor de grote gitaristen bouwde hij gitaren naar eigen ontwerp. Dit betekende voor Anno niet de vaktechnische prestatie van het bouwen van een gitaar naar de wensen van de klant, maar de artistieke prestatie van het vervaardigen van een gitaar die perfect aansloot op de persoonlijke instelling en muzikale uitdrukking van de klant. En precies in het inlevingsvermogen in wat een gitarist zocht, het aanvoelen wat hij werkelijk nodig had, lag Anno's unieke talent. Evenals in deze vertalen naar een gitaar of basgitaar die hier perfect op aansloot, uiteraard. "Eigenlijk is gitaarbouwen voor mij een ontaarde hobby", zegt Anno. Oudste zoon van een boer, Franciscus (1.13.80/149), een paar jaar filosofie en psychologie gestudeerd in Groningen, een paar jaar zijn vaders boerderij geleid, gewerkt als bosarbeider in Twente, en intussen wat elektrische gitaar spelen en wat toeren. Erg serieuze vormen nam zijn gitaarspel nooit aan. Hij beschrijft het zelf als "een krankzinnige periode", waar het hem meer ging om de entourage dan om de muzikale prestaties. Maar tegelijkertijd begon Anno zich erg met geluid bezig te houden. "Geluid heeft me altijd al gefascineerd en zodoende begon ik eigenlijk aan de gitaren te knutselen." Eerst aan die van hem zelf en al gauw aan die van degenen die hem

Anno Galama draagt een gedicht voor. Daarachter de band Galamacoustics met v.l.n.r. Dirk Spek en Ellen Bones. De beide gitaristen spelen uiteraard op een Galama gitaar van Anno.

vroegen hun gitaar te repareren. Of er iets aan te veranderen. En dat leidde bij Anno tot wat hij nu wat te bescheiden noemt “een veredelde vorm van reparatiewerk”: het customizen, ofwel het aanpassen van een bestaand instrument aan de behoeften van de persoon die het bespeelt. Customizen was iets nieuws in die tijd. “Aan het repareren en vermaken van gitaren heb ik al mijn vakkennis te danken.” Anno is wat je noemt geheel door de praktijk gevormd. In literatuur over de gitarenbouw heeft hij zich nooit verdiept, omdat de noodzaak ertoe ontbrak. “Als ik eerlijk ben moet ik zeggen dat ik me totaal niet voor het werk van andere gitaarbouwers geïnteresseerd heb. Als ik iets wilde weten, wilde ik dat niet van een ander leren, maar dan was ik het liefst alleen. Pas dan kon ik me goed concentreren. En wat er dan gebeurde was dat ik er daadwerkelijk achter kwam.” Eigen

oplossingen, eigen ideeën, uit eigen inspiratie. Vaak gedurende de nacht. “Wel heb ik daarbij perioden gehad van intense twijfel en dan weer van zeker weten dat ik het bij het rechte eind had. Maar dergelijke fasen doorloopt iedereen. In ieder geval was voor mij innerlijke rust uiteindelijk het belangrijkste. Niet de boeken of het contact met andere gitaarbouwers.”

En customizing maakte plaats voor het vervaardigen van custom made gitaren. Custom made betekent een instrument bouwen speciaal op maat gesneden op de gitarist. Anno heeft namelijk een uniek talent: “Ik was me er eerst niet van bewust, maar gaandeweg merkte ik dat als ik met iemand praatte ik ook wist welk instrument hij nodig had”. Anno voelde welke toon, welk geluid met die gitarist zou harmoniëren “en die te maken ging dan vanzelf”. Het gaat, zo zegt hij, om het contact dat de betreffende persoon via zijn

speelt en de toehoorder. Al die trillingen moeten harmoniëren met elkaar.”

“Een custom made gitaar bouwen vereist 100% concentratie wil je tenminste slagen in de doelstellingen die ik voor ogen heb. Je moet je volkomen in die persoon en zijn muziek kunnen verplaatsen. Naarmate de persoonlijke klik beter is wordt het instrument beter.” Nee tegen een gitarist zeggen was iets dat Anno niet makkelijk afging, maar soms was het wel beter het te doen: “Als bouwder had ik er belang bij opdrachten te aanvaarden van mensen die bij mijn stijl pasten en waar ik aansluiting mee vond. Het kwam het resultaat ten goede.” En dan: “Het is een kwestie van dat te pakken zien te krijgen wat het instrument zo kan maken dat de betrokken muzikant dicht bij huis komt. Zodat iemand die op wat voor manier dan ook muzikaal bezig is dicht bij zichzelf kan komen. Dat vond ik het meest fascinerende aspect van mijn bezigheden.”

Anno begon met de ‘klassieke’ modellen te bouwen omdat het publiek dat van hem vroeg, voornamelijk ‘solid body’ dus massief houten gitaren en basgitaren: de Telecaster, Stratocaster, P-Bass, Jazz Bass, Firebird en Les Paul. Het bleef dan bij het namaken van de vorm. Wat betreft houtsoorten en technische gedeeltes werden het totaal verschillende instrumenten. Later ontwierp hij zelf zijn modellen. De hoek van de hals en de kop ten opzichte van de body bij zijn gitaren was anders. Ook liep de hals altijd door en werd dus nooit en te nimmer geschroefd. Dat maakte hem gevoeliger voor hoe hij werd aangeslagen. “Men denkt vaak dat een element het geluid van een elektrische gitaar bepaalt en in technische zin is dat ook zo. Maar waar het in feite om gaat is de combinatie tussen hout en element. Met de juiste combinatie krijg je pas de subtiliteit. Om dat te pakken te krijgen is de kunst. Ik vond bijvoorbeeld een Lawrence pick-up waarzinnig goed op ceder klinken. Met EMG elementen heb ik ook veel gewerkt. Maar het bleef niet alleen een combinatie van deze houtsoorten met dat element, maar ook van snaren en vooral: dat persoon.”

De combinatie van de verschillende

snarenspeel met zichzelf krijgt en dat slaat dan weer over op het publiek, zodat er een wisselwerking ontstaat. Hij verklaart dit als volgt: “De hele schepping is trilling. Het geluid, de gitaar, de persoon die het instrument be-

houtsoorten, die Anno voor een gitaar uitkoos waren van essentieel belang voor het creëren van exact dat geluid waarvan hij wist dat het met de klant zou harmoniseren. Elke houtsoort heeft zijn eigen klank, zijn eigen trilling, zijn eigen sfeer. Anno houdt van hout: "Ik ben een echte houtfreak. Het mooiste vond ik het uitzoeken van het hout, het zagen en het bewerken op de vlakbank. Hout leeft. Het heeft iedere keer nieuwe verrassingen." Als hij het ruwe hout zag, dan begon de gitaar al voor hem te leven; dan hoorde hij al hoe het klankbeeld zich zou ontwikkelen. "Met het uitzoeken van het hout kon ik accenten geven in klank en klankkleur. Ik dacht alleen maar aan de klank. De rest, het bouwen, leek dan wel bijzaak. Het echte maken van de gitaar was ook wel mooi, maar dat ambachtelijke was het op zich niet voor mij. Het plakken en het lijmen zag ik meer als noodzakelijk kwaad. Het spannende moment kwam als ik er de snaren op kon spannen: het moment dat je zou horen of hij zou klinken zoals je had gehoopt." Zelf kan hij het ook nog steeds niet echt begrijpen: "Ik had geen vooropleiding of technische achtergrond en heb altijd het gevoel gehad dat ik twee linkerhanden heb, maar als ik de klank in het hoofd had ging het vanzelf."

Wie zal zich er nu nog over verwonderen dat Anno met zorg de allerbeste kwaliteiten hout voor zijn gitaren selecteerde. Terwijl men destijds werkte met maple en mahonie onderzocht hij de mogelijkheden van andere houtsoorten, voornamelijk tropische. Het beoordelen of een bepaalde houtsoort klanktechnisch gezien goede eigenschappen had was een kwestie van ervaring. "De klankeigenschappen van Colombiaans cederhout zijn bijzonder goed. Dat is loofbomceder. Het verplaatst een trilling erg goed, geeft een

levendige toon, en is enorm stabiel. En daarbij is het relatief licht in gewicht. Ik gebruikte daarom veel Colombiaanse ceder en maakte de top vaak van andere houtsoorten, zoals Braziliaans rosewood." Meestal hadden zijn gitaren een aparte top en onderzijde: van rio palissander, Indisch palissander, gevamd esdoorn, bubinga, coromandel, en nog vele andere. Dossen of kwartier gezaagd. Uiteindelijk werden geen twee gitaren geheel identiek. "Toen ik met ceder begon, waren er collega's die zeiden: 'Nou valt hij op zijn bek, dat kan niet'. De houtsoort moest hard en zwaar zijn, dat was het beeld dat bij veel mensen leefde. De constructie van een ceder-gitaar is anders omdat hij licht is en uiterst gevoelig voor wat een muzikant doet. Ik ben er voor dat een gitaar duidelijke respons geeft, zonder de elektrische techniek die er tussen komt." Nu vindt ceder meer ingang. Eind negentiger jaren is in Amerika het gebruik van ceder uitgeroepen tot een van de vier beste uitvindingen van de eeuw met betrekking tot de elektrische gitaar.

Anno stond eens in een standje op een jazzfestival in Leeuwarden, waar zich een zekere Louisiana Red meldde op een wat ongelukkig tijdstip. Red is nog steeds voor bluesliefhebbers een bekende gitarist. In ieder geval had hij problemen met zijn eigen gitaar, die Anno dus even voor hem bijstelde. In de tussentijd vatte Louisiana Red een Galama-Les Paul beet, waarover hij zo enthousiast was dat hij het instrument ter plekke aan wenste te schaffen. Maar dat kon niet, want Anno had hem al eerder verkocht aan iemand anders. Echter, die koper gaf later de voorkeur aan weer een andere Galama-gitaar, zodat de Les Paul alsnog naar de blueszanger kon gaan. Anno herinnert zich dat Red bleef uitroepen dat hij "de beste gitaarbouwer in de wereld" had ontmoet en dat tijdens het concert 's avonds in een blues-song beschreef. Red eindigde het nummer met de woorden: "must have this guitar".

Anno is een gevoelsmens. Gitaarbouwen was voor hem voor een heel groot deel iets gevoelsmatigs. Met uiteindelijk maar een doel: dat zijn custom made gitaar de gitarist zou inspireren en hem, in diens eigen expressie, tot nog grotere muzikale prestaties zou voeren. Vandaag, na een fiks aantal jaren van stilte rondom Anno Galama, is de Galama-gitaar nog steeds een begrip. Je kunt daarom niet anders dan constateren dat Anno in zijn doel geslaagd is geweest.

Weer spelen op een gitaar van Anno Galama

HASKERDIJKEN—De legendarische gitaarbouwer **Anno Galama** (1.14.140/150) gaat misschien weer gitaren maken. De Fries maakte in de jaren tachtig furore met peperdure, handgemaakte instrumenten. Grootheden als Jan Akkerman en Lex Bolderdijk behoorden tot zijn klanten. Na een jarenlange periode van stilte hervat Galama nu de productie met een *limited edition* serie elektrische gitaren. Als gitaarbouwer verwierf Anno destijds internationale bekendheid. Galama-gitaren hebben een geheel eigen geluid dankzij het gebruik van diverse tropische houtsoorten. Zo'n tien jaar geleden werd zijn kostbare voorraad tropisch hout gestolen. De dieven werden nooit opgespoord.

Bron: LC 21/7/2007

Singleverzameling met vijftig jaar pophistorie

In 1964 hoorde **Ate Galema** via Radio Veronica voor het eerst van het bestaan van Engelse en Amerikaanse hitlijsten. Ruim veertig jaar later bezit hij ruim zestienduizend van die hitsingles.

Door Max van den Broek

SCHARNEGOUTUM - Hij viel op een avond in 1964 bijna van zijn stoel toen hij voor het eerst op Radio Veronica Willem van Kooten alias Joost den Draaijer voorbij hoorde komen. Op die bewuste avond werd de toen veertienjarige **Ate Galema** (5.12.14, kind 1/190) in zijn ouderlijk huis in Wjelsryp gegrepen door popmuziek.

Iedere avond stemde hij af op de piratenzender op de Noordzee om de ontwikkelingen te volgen. „De muziek interesseerde me, maar ik raakte ook in de ban van die lijsten. Ik wilde weten wie op welke plaats binnen kwam en wie op de eerste plaats stond." Belangstelling voor Amerikaanse popsterren had hij al. Dat kwam door de plaatjes van sterren als Ray Charles, Doris Day en Chubby Checker die je toen nog bij een pakje kauwgom kreeg. „Ik kende hun gezichten, maar nu hoorde ik ze ook zingen." De wanden van de muziekkamer in zijn woning in Scharnegoutum gaan schuilen achter ruim zestienduizend platen. De singles staan niet kriskras door elkaar in de kasten. Galema heeft een verfijnd rubriceringssysteem ontwikkeld. „Alles is volgens een coderingssysteem in een bepaalde volgorde opgeborgen. Louis

Armstrong staat op de lijst onder de A en daar staat bij dat hij op 9 mei 1964 met bijvoorbeeld zijn nummer 'Hello Dolly' op de eerste plaats belandde en daar één week heeft gestaan. Aan de code die er bij staat kan ik zien waar en in welke kast de single staat." Met het bijhouden van de hitlijsten is hij een paar jaar geleden gestopt. „Mijn verzameling beslaat de periode van 1950 tot 1999. De hitlijsten waren altijd gebaseerd op de verkoopcijfers. De muziek was te koop. In de jaren negentig van de vorige eeuw is daar een kentering in gekomen. Singles zijn er bijna niet meer. Het gaat nu om 'airplay'. Als een nummer vaak gedraaid wordt op de radio krijgt het een hitnotering. Meestal komt zo'n nummer nooit op single uit." Dat was voor hem de reden om er mee te stoppen. Bovendien vond hij het na al die jaren ook wel welletjes.

Zijn verzameling is meer dan alleen maar muziek op geperst vinyl. „Het geeft een goed beeld van de ontwikkeling van de popmuziek. Het jaar 1955 speelt daar bijvoorbeeld een belangrijke rol in. Voor die tijd lag de nadruk vooral op de melodie. In '55 scoorde Bill Haley and his Comets een enorme hit met 'Rock a round the clock'. De rock-'n-roll was geboren en daarbij lag het accent juist op het ritme." Het niet meer bijhouden van de hitlijsten wil niet zeggen dat zijn verzamelwoede over is. „Nu probeer ik van alle jaargangen die ik heb op zijn minst alle top tien-noteringen compleet te krijgen. Ik ben al aardig op weg, maar er zitten hier en daar nog wel wat gaten in." Bovendien is hij een enorme Elvis Presley-fan. Diens oeuvre heeft hij ook bijna compleet. „Het gaat dan om origineel materiaal. Zijn allereerste single ontbreekt nog en ik zoek nog een paar langspeelplaten."

Bron: LC 30/6/2007

Ate Galema

Comité Lanenkaatsen is er weer klaar voor

Jan Galema krijgt eigen telegraaf

HARLINGEN - Maandagavond vond in Den Smeerpaa een bijeenkomst plaats voor de keurmeesters, scheidsrechters en comité Lanenkaatsen. Een bijzonder feit was de onthulling van een telegraaf voor Jan Galema (1.13.25/51). Voorzitter Theo Outhuijse liet weten dat sinds jaar en dag Jan Galema in perk 1 achter de telegraaf zit en het hoog tijd werd dat hij zijn eigen telegraaf krijgt. Namens Albert en Dora Dijkstra werd dit kleinnood door de verraste Jan Galema onthuld.

De hele winter heeft Albert Dijkstra in zijn hokje getimmerd en geveerd om dit pronkstuk met speciaal de naam Jan Galema erop, klaar te krijgen. Een en ander verliep zo soepeltjes dat Albert besloot om er meteen maar vijf te maken.

Nu is weer gericht op 18 tot en met 22 juni wanneer het Lanenkaatsen 2007 begint. Er was enige discussie over de plaats, die de telegrafisten moeten innemen. Albert Dijkstra zou liever zien dat zij aan de lange zijde van het publiek komen, in plaats van achter het perk. Er is dan meer contact met de scheidsrechter en het publiek ziet beter welk partuur rood of wit heeft.

Uiteindelijk werd besloten de maandagavond als proef voor de nieuwe opstelling te gebruiken. Mede dankzij de 'Donatie vrienden van het Lanenkaatsen', kon een nieuwe geluidsinstallatie worden aangeschaft. Ook de aankleding van het balkon wordt verder verfraaid met planten en bloemen. Extra aandacht zal er zijn voor het pand van Jaap Huyser, wat momenteel in de steigers staat. Voor alle duidelijkheid: 'Raakt de bal de steiger, dan is hij niet kwaad. Bij aanraking van de gevel is hij wel kwaad.' Simon van Dijk vond dat er dan maar een keurmeester op de steiger moest staan. Verder zal er dit jaar een enquête onder de kaatsers worden gehouden, hoe zij over de leeftijdsgrens van de oudste groep denken. Tot slot riep de voorzitter op om toch vooral de verloting te stimuleren. Hij sprak de hoop uit dat alle Harlingers loten zullen kopen, ter meerdere glorie en de instandhouding van het befaamde Lanenkaatsen.

21

Officiële overhandiging van de "Jan Galema telegraaf", v.l.n.r.: voorzitter Theo Outhuijse, Jan Galema en Albert Dijkstra. Bron: Harlinger Courant, 12/6/2007; (foto Ubbo Posthuma)

Galama manager Aquario BV Sneek

SNEEK - George Galama is onlangs gestart als locatiemanager van het nutsbedrijf voor de afvalwaterketen, Aquario watermanagement BV te Sneek.

Aquario, een dochteronderneming van Wetterskip Fryslân en waterleidingbedrijf Vitens, heeft de afgelopen jaren een sterke groei doorgemaakt, omdat steeds meer gemeenten hun rioleringsbeheer-taken overdragen aan Aquario. Ook de samenwerking met marktpartijen, overheden en waterschappen zoals Wetterskip Fryslân krijgt steeds meer vorm. Aquario streeft naar samenwerking en synergie in de afvalwaterketen om de maatschappelijke kosten te minimaliseren ten dienste van burger en milieu. Door de klimaatveranderingen staat het water- en rioleringsbeheer volop in de belangstelling en zijn grote investeringen noodzakelijk.

Galama is afkomstig uit de waterschapswereld. Binnen de waterschappen in Noord Holland heeft hij diverse managementfuncties vervuld op het gebied van planvorming, projecten en integraal waterbeheer. Door schaalvergroting van de waterschappen en reorganisaties heeft hij ervaring opgedaan in organisatieontwikkeling. Daarnaast heeft Galama zich bezig gehouden met diverse samenwerkingsverbanden, onder andere met gemeenten, op het gebied van waterplannen en afvalwaterakkoorden. Bron: Sneeker Nieuwsblad 20 sept. 2007 (red. Wie weet wie deze George Galama is?)

'Altyd in Galama yn é prizen'

De vergelijking met de gebroeders Klinkhamer (uit De Kameleon) is snel gemaakt. Tot vervelens toe al zelfs. Maar de Galama-tweeling schrijft zijn eigen boek. Dat gaat over twee beresterke boerenzonen uit It Heidenskip die naam maken in het fierljeppen. En omdat **Oane en Ysbrand** (1.14.133, nr.3+4/141) met z'n tweetjes zijn staat er na een wedstrijd bijna altijd wel een Galama op het podium.

Door Johan Vellinga.

Vorig jaar hebben ze al laten zien dat ze bij de absolute top horen. „Der stiet eins altyd wol in Galama op it poadium”, lacht Ysbrand. Met die prestaties hebben ze zichzelf overigens toch wel verrast. „Eartiids wienen wy hielendal net sa goed. Wy binne pas begûn doe we tret-tjin wienen.” Ysbrand geeft aan dat Oane op papier de betere ljepper is. „Hy hat in bettere technyk.” Toch ontlopen ze elkaar niets want, zo zegt Oane: „Ysbrand hat de x-factor.” En druk? „Ik wurd dêr allinich mar better troch”, pocht Oane. Ysbrand daarentegen is soms te relaxed. „Ik bin wol fûl, mar stean foar in sprong bytiden noch te gapjen.”

Uiterlijk lijken de 22-jarige boerenzonen op elkaar als twee druppels water. Verschillen zijn er echter legio en ze gaan elk hun eigen weg. Oane studeert milieukunde en watermanagement in Leeuwarden, Ysbrand doet een jaartje geschiedenis in Groningen. Moeders kleepte het olijke tweetal op de basis-school nog wel gelijk, maar die tijd is allang voorbij. Qua voorkeuren voor van alles en nog wat hebben ze soms dezelfde smaak en soms ook niet. Telepathische gaven zijn hun vreemd. „By gym lei Ysbrand in kear op de grûn, hie der syn poat brutsen. Ik rûn der gewoan oan foarby, om't ik tocht dat it in oefening wie.”

Vrienden en familie hebben geen moeite het tweetal uit elkaar te houden. „We hawwe no ús eigen styl”, zegt Ysbrand. En ook wat vrouwen betreft hebben de twee hun eigen smaak. „Ik seach lêsten in ex van Ysbrand rinnen, die makke op my net sa'n indruk”, lacht Oane. „Yn it tsjuster like se doe wol aardich”, repositteert zijn broer gevat. Vrienden zijn het zeker, maar iedereen heeft zijn mindere eigenschappen. „Oane klimt moarns

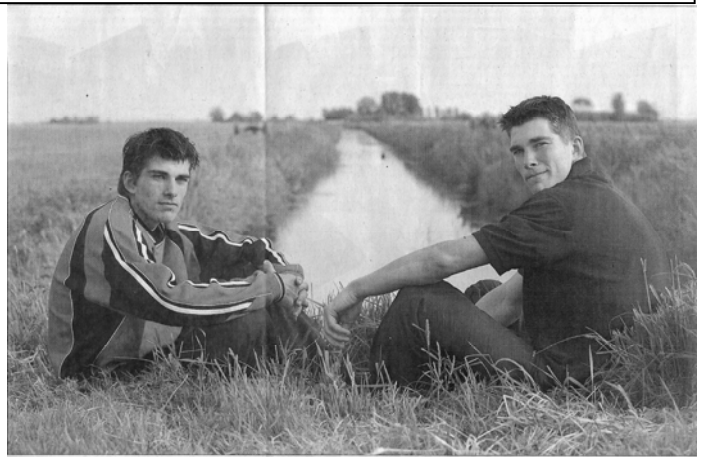
wolris yn 'e klim-peal. Dan tink ik: moat dat no?”

Oane ergert zich wel eens aan Ysbrand als hij niet opschiet om naar de training te gaan. „Dan seit er dat er klear is en duoret it noch wol tsien minuten.” En wie de sterkste is? „Wy fjochtsje no nooit mear, mar eartiids hong it der fanôf wa't syn dei hie”, geeft Ysbrand aan. Oane gniffelt. „Meastal wie it ûnbeslist.” Beiden kiezen er voorlopig nog voor thuis te wonen op de boerderij van hun ouders. Ze koesteren een grote liefde voor het Friese land, de natuur, het water, de weidsheid van het landschap en een leven tussen de koeien. Vooral Ysbrand trekt er graag op uit en doet ook veel aan nazorg. Aisykjen dus. „Dat moat ek gebeure”, lacht ie. „Ek moai wurk hjer, mar soms hast it net oan tiid.” Toch gaat hij liever de velden in om een stokje bij een nest te plaatsen dan dat een boer er met zijn trekker overheen rijdt. Hij ziet de vogelstand langzaam afnemen. Oane heeft er iets minder feeling mee. „Mar ik gean wol mei”

Turnen en kungfu

Op de boerderij hebben ze alle ruimte om te trainen. Op de hooizolder staat een klimpaal, ze hebben een turnmat en zelfs ringen. Vooral Oane toont zich een echte Yuri van Gelder. Maar ook Ysbrand hangt als een volleerd turner in de touwen. De oefeningen in kracht en souplesse komen van pas bij het fierljeppen. De twee zijn echte atleten. Ysbrand doet daarnaast ook nog aan de vechtsport kungfu, wat vooral grote concentratie vereist. „It is hiel swier om een soad bewegingen efter inoar te meitsjen”, geeft hij aan. Voordat ze gingen ljeppen kaatsten de twee overigens nog verdienstelijk, maar de Freule zat er niet in omdat kaatsvereniging de Pripper tien jaar geleden ter ziele ging. „Dat wie ek wol moai wurk”, geeft Ysbrand aan.

Nu is fierljeppen hun grote passie. Ze zijn jong en gretig. Vorig seizoen was een jaar van het ene na het andere ljepperecord. De lichtere polsstok was daarvoor verantwoordelijk. Volgens Oane en Ysbrand moet de nieuwe carbonpols echter

niet te veel eer krijgen. „Sûnder hienen wy ek wol de njoggentjin meter helle. Wy hawwe der in soad foar traint”, geeft Oane aan. Toch was hij het die in eerste instantie bleef springen met de aluminum versie. „Wy koenen der net mei traine en ik woe it earst efkes oansjen. It is dochs hiel oars. Mar it fûl allegeare mei.”

Ysbrand denkt ook dat er met de carbonpols niet zozeer verder gesprongen kan worden. Toch is hij er wel blij mee: „It springt wol lekkerder en de stok swypket minder. Boppedat wurdt de stôk net kâld.” Nadelen zijn volgens de heren het snellere scheef gaan, maar aan de andere kant is de stok beter bij te sturen.

„Hannes (Scherjon, JV) is dêr goed yn. Moatst leare der mei om te gean.” Het duo zal ook dit seizoen weer ver gaan springen. Vorig jaar slechtten ze beiden de 19-metergrens. Oane was de eerste, Ysbrand sprong iets verder. Ze ontlopen elkaar weinig en willen elkaar natuurlijk graag aftroeven. Toch is van jaloezie geen sprake, eerder van inspiratie. „As Oane fierder springt, wit ik dat ik ek safier kin. It stimulearret my en oarsom. Wy springe net tsjin inoar.” Het geroep ‘No moast dyn broer wer foarby’ kunnen ze dan ook niet meer horen. Oane: „Sa tinke wy net.”

Fierjeppen mag dan misschien een hele leuke hobby zijn, ze leven er wel voor. Alleen de zaterdagavond is er om te feesten. Elke dag trainen ze, tot zo'n veertien uur per week, bijna het hele jaar door. Zelden gaat het huiswerk voor een fierljeppetraining. Daarom zijn Oane en Ysbrand vol vertrouwen voor het komende seizoen. „Wy beginne dêr't wy foarich jier ophâlden binne”, zegt Ysbrand. De doelen voor dit jaar zijn bij Ysbrand gematigd. Hij wil richting de twintig meter. Oane is wat brutaler. „Ik wol alles winne.” Dan kijkt ie zijn broer veelbetekenend aan: „Nei dit jier praat gjinien mear oer Bart Helmholt.”

Het nieuwe college (v.l.n.r.): Anita Andriesen (PvdA), Jannewietske de Vries (PvdA), **Sjoerd Galema** (CDA), Tineke Schokker (CDA), en Piet Adema ChristenUnie)

Het nieuwe provincie bestuur

Het nieuwe college van Gedeputeerde Staten heeft weinig ervaring met besturen bij de overheid. Van de vijf kandidaat-gedeputeerden kan alleen Anita Andriesen bogen op dat soort bestuurservaring: zij was de afgelopen vier jaar gedeputeerde voor de PvdA. Jannewietske de Vries uit Raerd, de andere PvdA-kandidaat, was directeur bij de gemeente Leeuwarden. De CDA-kandidaten, veehouder **Sjoerd Galema** (1.14.137/147) uit Hartwerd en hbo-manager Tineke Schokker uit Eastermar, moeten het doen met acht en vier jaar ervaring in Provinciale Staten. Piet Adema uit Drachten is interim-manager en was eerder voorzitter van de ChristenUnie in Fryslân.

Bron: Friesch Dagblad 9 mei 2007

'In een museum moet je iets beléven!'

Hoera! Alle jongeren tot en met twaalf jaar krijgen vanaf 2009 gratis toegang tot Nederlandse musea. Dat is tenminste het plan van cultuurminister Ronald Plasterk. Kinderen kunnen dan onbeperkt naar 20 rijksmusea, 300 gemeentelijke en maar liefst 140 particuliere musea.

De minister vindt het belangrijk dat kinderen in aanraking komen met kunst en cultuur. Dat zou goed voor de ontwikkeling zijn en er ontstaat meer ruimte voor talent. „Wij zien liever iets in het echt dan op een schildersdoek”, zeggen klasgenoten Josina La Roi (14) en José Bleeker (14) uit Bolsward en de vijftienjarige **Hendrik Galema** (1.14.137, kind

1/147) uit Hartwerd. Ze zitten in de derde van het Marne College in Bolsward. *Jammer, jullie zij te oud voor die gratis entree. Dat wordt betalen!*

Hendrik: „Nee hoor. Ik zou uit mezelf niet naar een museum gaan. Schilderijen zijn saai en kunst interesseert me niet zo.”

Josina: „Het maakt me niet uit. Ik ga eigenlijk nooit naar een museum. behalve met school.”

José: „Ik heb ook niet zoveel met kunst.”

Gaan jullie wel eens naar een museum?

José: „Hé, we waren met schoolreisje toch in een museum in Brussel?”

Josina: „Ja, dat was het Museum voor de Schone Kunsten.”

José: „Mijn moeder schildert ook, dus dat vond ik grappig. De afbeeldingen op de schilderijen leken oud, maar de gids

vertelde dat de technieken modern waren.” **Hendrik:**

„Jij hebt goed opgelet! Ik ben ook eens in een historisch museum geweest. Bij de ingang stond een grote dinosaurus. Zoiets is leuker dan schilderijen. Die bekijk je en hup, je loopt weer door.”

Wat vinden jullie leuk in een museum?

José: „Ik ben ooit eens in een museum geweest waar

echte VOC-schepen lagen. Dat was mooi: ik zie gewoon liever iets in het echt dan op schildersdoek.

Hendrik: „Een grote mammoet bijvoorbeeld.”

Josina: „En het Anne Frankhuis in Amsterdam. Daar zie je hoe dat meisje lééfde. Zij was ongeveer net zo oud als ons. Daar leer je iets van.”

José: „Ja, dat is de realiteit: het is echt gebeurd en dus mooier om te bezichtigen.”

Hendrik: „En je kunt anderen bijbrengen hoe het vroeger was. Er moet wel iets te beleven zijn.”

Josina: „Echt wel. Meestal luister je vooral naar een lang verhaal van de gids. We willen iets doen!”

Is gratis toegang een reden om vaker binnen te stappen?

Josina: „Nee. Dat is voor mensen die er echt iets aan hebben. Die zich voor kunst interesseren en in de vakanties naar musea gaan.”

Hendrik: „Die gratis toegang kost musea veel geld. Hoewel; basisscholen zijn natuurlijk lekker goedkoop uit als ze er met de kinderen naartoe willen.

José: „Zouden mensen geen misbruik van die regeling maken? Dat het ineens ontzettend druk voor de deur is. Gratis of niet: ouders zijn zelf ook verantwoordelijk om iets voor hun kinderen te verzinnen.”

Hendrik: „De overheid kan het geld beter aan andere dingen uitgeven. Dit vrijwilligerswerk kan toch niet uit?”

RIXT OENEMA

Bron: LC, 22 sept. 2007

v.l.n.r. José Bleeker, Hendrik Galema en Josina La Roi Foto LC/Catrinus van der Veen

Het winkeltje

De boerderijen route over de 13 boerderijen van Ysbrand Klazes Galema; formaat A5, gedrukt; € 3,50

Reünie boekjes 1989 met allerlei familie gebeurtenissen, de eerste aanzet tot het grote familieboek, formaat A4; € 3,50

Familiewapen, gedrukt formaat A5 vouwfolder, in kleur en met uitleg; € 3,50

Galama en Galema, Verhalen en meer anno 2004, uitgegeven tijdens de reünie september 2004, formaat A4, 40 pagina's; € 6,50

Werkstuk van Igo Galama (1.14.87, nr.1/108) getiteld **De opkomst en het verval van het fortuin van Ysbrand Klazes Galema**, 2005; formaat A4; € 7,50.

Bovenstaande artikelen (prijzen incl. verzendkosten) te bestellen bij Eelco Galama, Nw. Rapenburg 39, 8935 BG Leeuwarden. Tel. 058-2800016.

Heeft u nog **bidprentjes**, dan willen wij die graag ontvangen. Graag melden bij Maikel Galama.

Galema's in de zuivel te Brabant.

In deze krant hebben we al wat gelezen over de Galema's, die de vorige eeuw in Brabant gingen wonen en werken, vooral in de zuivel. Hiervan is onlangs een DVD verschenen met twee documentaires over de geschiedenis van de Brabantse Galema's en over de melkfabrieken waarvan zij directeur werden en zoals deze zich ontwikkelden. Boter bereiding staat erin centraal en natuurlijk de relatie met de Galema's. De DVD is te bestellen bij Joseph Galema te Breda. E-mail josephgalema@wanadoo.nl; zijn telefoonnummer is 076-5229105. De kosten bedragen € 10.00 inclusief verzendkosten. Van de prijs gaat € 5 naar een goed doel.

Meer informatie over (familie) geschiedenis vindt u op internet, www.genealogie.pagina.nl.

En natuurlijk onze eigen website te vinden via www.galama.nl/galema. Andere interessante webpagina's voor historisch onderzoek:

www.archiefleeuwardercourant.nl
www.graftombe.nl www.hisgis.nl
www.stamboomsurfpagina.nl
www.genlias.nl
www.tresoar.nl
www.dodenakkers.nl
www.mensenlinq.nl
www.archiefkrkfriesland.nl
www.aldefrysksjerk.nl
www.boekhoudprogramma.nl/stam/
www.galama.nl/michiel/
www.groningerkerken.nl/ogk/site.html
www.contour-ids.nl/ (Van Jochem Galama en Wina Smeenk)
www.drentsekerken.nl/sodk_kerken-in-drenthe.php
www.creil.nl/geschiedenis.html

Hèt boek met bijna alle Galama's en Galema's van over de gehele wereld op een rijtje, met genealogische gegevens aangevuld met bijzonderheden over verscheidene personen. Het boek is rijk geïllustreerd met foto's van familieleden. In het boek worden 10 geslachten Gale/ama beschreven.

Het is te koop door bestelling bij Eelco Galama, zie kader op deze pagina. De kosten bedragen € 45 plus verzendkosten.

De **nummers bij de vermelde personen** in deze krant verwijzen naar de nummers met paginanummers uit het Gala/ema boek dat in 1999 is verschenen en hierboven beschreven.

Eventuele adreswijzigingen opsturen naar Wieke Schimmel-Galama, Meedenerweg 17, 9892 TB Feerwerd, tel. 0594-528575; E-mail: wieke-kees-schimmel@planet.nl

Naam:

Adres oud: adres nieuw:

Pc+woonplaats oud: Idem nieuw:

Opmerkingen:

